

The background features an abstract graphic design with three blue circles of varying sizes and two thin blue lines. One line starts from the top left and passes through the top-left edge of the largest circle. Another line starts from the top left and passes through the top-left edge of the medium-sized circle. A third line starts from the top right and passes through the top-right edge of the largest circle. The largest circle is at the top center, the medium one is below it and to the right, and the smallest one is at the bottom right.

Lingua galega e literatura

Programación curso escolar 2018-2019

CPI Tino Grandío - Guntín

Carlos Vázquez García
22/10/2018

1.- INTRODUCCIÓN.....	3
2. CONTEXTUALIZACIÓN	5
2.1. CONTEXTO DO CENTRO.....	5
2.1.1. Características do centro	5
2.1.2. Características do alumnado	6
3.- CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	6
3.1. COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	6
3.2. COMPETENCIA CULTURAL E ARTÍSTICA	6
3.3. COMPETENCIA NO TRATAMENTO DA INFORMACIÓN DIXITAL.....	6
3.4. COMPETENCIA SOCIAL E CIDADÁ.....	7
3.5. COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER	7
3.6. COMPETENCIA EN AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL	7
3.7. COMPETENCIA NO COÑECEMENTO E A INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO	7
3.8. COMPETENCIA MATEMÁTICA	7
4. CONCRECIÓN DOS OBOECTIVOS POR CURSO.....	7
4.1. 1º ESO	7
4.2. 2º ESO	8
4.3. 3º ESO.....	9
4.4. 4º ESO	10
5. MÍNIMOS DE PROMOCIÓN.....	11
5.1. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 1º CURSO DE ESO	11
5.2. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 2º CURSO DE ESO	12
5.3. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 3º CURSO DE ESO	13
5.4. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 4º CURSO DE ESO	14
6. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS	15
6.1. 1º ESO	15
6.2. 3º ESO	20
7. ASPECTOS CURRICULARES E RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	26
7.1. 1º ESO	26
7.2. 2º ESO	35
7.3. 3º ESO	60
7.4. 4º ESO	67
8. METODOLOXÍA DIDÁCTICA	92
8.1. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS	92
8.2. SECUENCIACIÓN HABITUAL DE TRABALLO NA AULA.....	93
8.3. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	93
9. AVALIACIÓN	94
9.1. AVALIACIÓN INICIAL.....	94
A. Medidas colectivas:.....	94
B. Medidas individuais:	94
9.2. AVALIACIÓN CONTINUA	95
9.3. RECUPERACIÓN DE AVALIACIÓNS	96

9.4. AVALIACIÓN FINAL.....	96
9.5. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	96
9.6. RECUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES.....	97
10. CONCRECIÓN DE ELEMENTOS TRANSVERSAIS.....	97
11. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	97
11.1. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	97
11.2. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	98
12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	99
12.1. MEDIDAS ORDINARIAS.....	99
12.2. MEDIDAS EXTRAORDINARIAS.....	99
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	100
14. DATOS DO DEPARTAMENTO.....	100
15. ANEXOS.....	101
15.1. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN COMPETENCIAL.....	101
15.1.1 <i>Rexistro de avaliación do caderno</i>	101
15.1.2 <i>Rúbrica de exposición oral</i>	102
15.1.3 <i>Rúbrica de exposición con ferramentas dixitais</i>	103
15.1.4 <i>Rúbrica de traballos escritos</i>	104
15.2. ADAPTACIÓNS CURRICULARES.....	105
15.2.1 <i>Fernández López, Lidia (1º ESO)</i>	105
15.2.3 <i>Gandoy López, Erika (2º ESO)</i>	107
15.2.2 <i>Valcárcel López, José Antonio (2º ESO)</i>	109

O papel heurístico das linguas constitúe un reto para o sistema educativo, pois son instrumento de comunicación e de interacción social, de conservación e transmisión de coñecemento, de participación cidadá na vida social, de investigación, creación, experimentación e descuberta. E as linguas achégannos ao xeito de vida e ás formas de pensamento doutros pobos e dos seus patrimonios culturais.

A lingua apréndese non para falar, ler ou escribir sobre a lingua, senón para falar, ler e escribir sobre emocións, afectos e aventuras, sobre o mundo, como medio das relacións interpersoais e recoñecemento da alteridade, motor do noso pensamento e das nosas reflexións, e porta de acceso ao coñecemento. Neste marco, a formación lingüística no contexto escolar é un instrumento para a equidade, xa que debe facilitar os medios necesarios para comunicar no ámbito educativo e na vida profesional e social, nomeadamente en contextos formais e educativos, ademais de sensibilizar cara a usos creativos e lúdicos das linguas, e achegar ao patrimonio literario e cultural que estas propician.

O Consello de Europa, a través de sucesivos proxectos, está comprometido nunha política lingüística dirixida a protexer e desenvolver a herdanza lingüística e a diversidade cultural de Europa como fonte de enriquecemento mutuo, así como a facilitar a mobilidade persoal dos seus cidadáns e das súas cidadás, e o intercambio de ideas. O Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas (MCER), publicado en 2001, é un documento de particular transcendencia, non só como ferramenta práctica para propiciar a reflexión sobre o ensino das linguas e a transparencia de cursos, programas e titulacións entre os estados e dentro deles, senón tamén polo recoñecemento da competencia plurilingüe e intercultural, que transcende o concepto de multilingüismo, no seu día piar dos enfoques das políticas lingüísticas máis abertas ao recoñecemento da diversidade. Hoxe, o MCER constitúe unha referencia para proxectos e documentos clave do Consello de Europa, como a "Guía para a elaboración e posta en marcha de currículos para unha educación plurilingüe e intercultural" (2010), na que se desenvolve a noción de plurilingüismo como eixe dun enfoque centrado na rede de relacións entre distintas linguas e culturas. Nesta mesma liña, enmárcanse o informe do Foro Intergubernamental Europeo "O dereito dos estudantes á calidade e á equidade en educación. O papel das competencias lingüísticas e interculturais", mantido en Xenebra en novembro 2010, e a Conferencia intergubernamental "Calidade e inclusión en educación: o papel único das linguas", mantida en Estrasburgo en setembro de 2013. En ambos os foros europeos, recoñécese a importancia da competencia lingüística e da circulación de competencias entre as linguas para lograr un maior dominio da linguaxe, clave para a inclusión social e o éxito escolar.

A educación plurilingüe e intercultural considera, con carácter xeral, a aprendizaxe de todas as linguas e culturas e, de maneira específica, os enfoques plurais transversais e integradores no seu ensino e na súa aprendizaxe. A súa finalidade é retirar barreiras artificiais entre as linguas, encerradas tradicionalmente nos sistemas escolares en compartimentos estancos, e promover o uso integral do repertorio lingüístico, discursivo, estratéxico e intercultural que posúe o alumnado e que vai adquirindo ao longo das súas diversas experiencias lingüísticas dentro e fóra do ámbito educativo. Xa que logo, o/a aprendiz plurilingüe realizará transferencias de coñecementos e experiencias lingüísticas adquiridos nunha lingua para abordar tarefas de comunicación, creación e aprendizaxe noutra lingua diferente. Esta capacidade de transferencia non só permite descubrir as regularidades dunha lingua total ou parcialmente descoñecida e relacionalas, desde o punto de vista teórico, coas regularidades observadas noutras linguas que coñece, ou identificar termos emparentados en todas as linguas, senón que, ademais, promove a tolerancia perante palabras descoñecidas, nomeadamente importante nos contextos de comprensión que necesitan a fluidez, como son a lectura extensiva e a comprensión de textos orais sen posibilidade de verificación do entendido. A competencia plurilingüe facilitará, daquela, a inferencia de significados e o desenvolvemento de competencias heurísticas eficaces para identificar os elementos esenciais e secundarios nun texto descoñecido.

Pola súa banda, mediante o diálogo intercultural pónense en xogo dispositivos de relación social esenciais, como son o recoñecemento do outro como lexítimo, o reforzamento da identidade propia no recoñecemento da identidade das demais persoas, a aceptación da diversidade persoal, social e cultural, e o respecto dos dereitos fundamentais. No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio. Por iso, un estudo integrado de todas as linguas posibilita, por unha banda, que os contidos, os procesos e as estratexias que se traballan nunha lingua sexan igualmente utilizados nas actividades lingüísticas de comprensión e produción nas demais e, por outra, que se poida focalizar, no proceso de ensino e aprendizaxe, nos elementos diferenciadores e en todos aqueles aspectos que teñen incidencia directa na capacidade de comunicarse adecuadamente. Así, o coñecemento morfolóxico ou léxico dunha lingua pode axudar á comprensión

noutra lingua; as estratexias de comprensión de lectura desenvolvidas nunha lingua poden ser transferidas para a lectura noutros idiomas; o coñecemento da estrutura dos textos descritivos permitirá producilos en calquera lingua; e o coñecemento das normas que ordenan as relacións entre xeracións, sexos, clases e grupos sociais nunha lingua, informa e sensibiliza sobre a necesidade de coñecer e respectar as normas que rexen a dimensión social do uso da lingua noutra comunidade lingüística.

Por outra banda, o tratamento integrado das linguas debe considerar o punto de partida diferente de cada unha delas. Xa que logo, non se pode esquecer a situación de minorización da lingua galega, que cómpre atender e dinamizar adecuadamente. Con esa finalidade, é preciso favorecer o uso e a aprendizaxe desta lingua de xeito que se impulse a súa normalización e se venzan as dificultades da súa menor presenza e repercusión social, motivadas en moitos casos por prexuízos que é necesario desmontar e superar. O alumnado galego debe rematar a súa escolarización co nivel de usuario competente nas dúas linguas oficiais, galego e castelán, o que implica a utilización adecuada e eficaz das dúas linguas nun amplo repertorio de situacións comunicativas, propias de diferentes ámbitos, cun grao crecente de formalidade e complexidade.

Finalmente, a situación de sociedade multilingüe e plural na que vivimos solicita un enfoque metodolóxico de carácter plurilingüe que potencie o desenvolvemento comunicativo do alumnado nas linguas que adquira ao longo da súa vida, con independencia da diferenza de fins e niveis de dominio con que as utilice. E que os faga conscientes da riqueza que supón ser unha persoa plurilingüe para o desenvolvemento cognitivo e social, e o éxito escolar. Isto implica un tratamento integrado das linguas que o alumnado está a aprender nas aulas. No caso das áreas de Lingua Galega e Literatura e Lingua Castelá e Literatura, os currículos presentan contidos similares en gran medida, e unha distribución igualmente similar en cada un dos cursos que conforman a educación secundaria obrigatoria. Evidentemente, cada lingua ten as súas características propias, que requiren un tratamento e un traballo específicos, pero hai determinados aspectos do currículo que, pola afinidade ou similitude que presentan en ambas as áreas, precisan ben seren abordados de maneira parella, ben seren presentados só nunha lingua pero traballados e practicados en cada unha delas, e utilizar a mesma terminoloxía nas dúas linguas para non dificultar innecesariamente o proceso de aprendizaxe do alumnado. Por tanto, o profesorado implicado no proceso de ensino e aprendizaxe de Lingua Castelá e Literatura e de Lingua Galega e Literatura, en cada curso de ESO, deberá organizar o seu labor nun currículo integrado, que transcenda as linguas nas que un aprendiz sexa capaz de comunicarse. Isto supón recoñecer a existencia dunha competencia global para a comunicación lingüística e implica non só evitar a repetición de contidos nos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua, como son as estratexias de lectura ou o proceso de escritura, a tipoloxía textual ou a definición de termos lingüísticos; senón tamén, e especialmente, priorizar a realización de actividades comunicativas de produción e comprensión de textos orais e escritos, pois destas depende o desenvolvemento da competencia xeral en comunicación lingüística.

Ademais, nos centros docentes teñen presenza linguas estranxeiras que tamén se abordan na aula desde un enfoque comunicativo e intercultural, pois o coñecemento dos valores e as crenzas compartidas por grupos sociais doutros países resulta esencial para a comunicación nesta sociedade globalizada. Así, para o tratamento integrado de linguas é preciso que, igual que acontece non caso das dúas linguas cooficiais, haxa unha coordinación entre o profesorado destas e o de linguas estranxeiras, para evitar a repetición de contidos na liña das que se mencionaron para as linguas ambientais, e para unificar a terminoloxía. Non se pode esquecer que o achegamento do alumnado á lingua estranxeira se produce, na maior parte dos casos, partindo das linguas próximas, a materna e ambientais.

Resulta obvio que, para a posta en práctica destes currículos integrados e o logro dos obxectivos plurilingües e interculturais que se perseguen, o profesorado é un elemento determinante, xa que deberá potenciar unha metodoloxía adecuada para levar a cabo enfoques comunicativos e proxectos plurais e transversais, promover a reflexión metacomunicativa e metalingüística e o contraste entre linguas, ou asegurar accións coordinadas entre os departamentos lingüísticos para decidir, entre outros, desde que lingua abordar o estudo dos xéneros discursivos ou as estratexias e os procesos cognitivos que están na base das actividades lingüísticas. Todo isto coa finalidade de construír en cada centro docente a coherencia pedagóxica no ensino das linguas.

As materias cuxos currículos se desenvolven ao abeiro desta introdución, as linguas, teñen como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, entendida en todas as súas vertentes: pragmática, lingüística, sociolingüística e literaria. Así, achegan as ferramentas e os coñecementos necesarios para desenvolverse satisfactoria e eficazmente en calquera situación de comunicación da vida privada, social e profesional. Eses coñecementos, que articulan os procesos de comprensión e expresión oral por unha banda, e de comprensión e expresión escrita por outra, constitúen instrumentos esenciais para a aprendizaxe no ámbito educativo e, posteriormente, ao longo da vida.

A reflexión literaria, presente nun bloque de contidos nas linguas ambientais, o galego e o castelán, a través da lectura, mediante a comprensión e interpretación de textos significativos favorece o coñecemento das posibilidades expresivas da lingua, desenvolve a capacidade crítica e creativa dos/das estudantes, dálles acceso á memoria, á creatividade, á imaxinación, á descuberta das outras persoas, ao coñecemento doutras épocas e culturas, e enfróntaos/as a situacións, sentimentos e emocións nunca experimentados, que enriquecen a súa visión do mundo e favorecen o coñecemento deles/as mesmos/as.

En definitiva, estas materias lingüísticas perseguen o obxectivo último de contribuír á formación de cidadáns e cidadás cunha competencia comunicativa que lles permita interactuar satisfactoriamente en todos os ámbitos que forman e van formar parte da súa vida. Isto esixe unha reflexión sobre os mecanismos de usos orais e escritos da súa propia lingua, e das outras linguas que estudan e coñecen, e a capacidade de interpretar e valorar o mundo, de formar as súas opinións, propias, claras e fundamentadas, e de gozar, a través da lectura crítica de obras literarias.

A materia de Lingua Galega e Literatura ten como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, entendida en todas as súas vertentes: pragmática, lingüística, sociolingüística e literaria. A estruturación do pensamento do ser humano faise a través da linguaxe; de aí que esta capacidade de comprender e de expresarse sexa o mellor e o máis eficaz instrumento de aprendizaxe.

Co bloque de "**Comunicación oral: escoitar e falar**" procúrase que os alumnos e as alumnas vaian adquirindo as habilidades necesarias para comunicar con precisión as súas propias ideas, realizar discursos cada vez máis elaborados de acordo cunha situación comunicativa, e escoitar activamente interpretando de xeito correcto as ideas dos demais.

O bloque de "**Comunicación escrita: ler e escribir**" persegue que o alumnado sexa capaz de entender e producir textos de distinto grao de complexidade e de xéneros diversos, en distintos soportes e formatos. Comprender un texto implica activar unha serie de estratexias de lectura. Así mesmo, a escritura implica un procedemento estruturado en tres partes: planificación, redacción a partir de borradores de escritura e revisión destes antes de redactar o texto definitivo.

O bloque de "**Coñecemento da lingua**" responde á necesidade de reflexión sobre os mecanismos lingüísticos que regulan a comunicación, e afástase da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como un fin en si mesmos para devolverlles a súa funcionalidade orixinal: servir de base para o uso correcto da lingua.

O bloque de "Educación literaria" asume o obxectivo de facer dos escolares lectores cultos e competentes, implicados nun proceso de formación lectora que continúe ó longo de toda a vida. É un marco conceptual que aborda a lectura, comprensión e interpretación das obras literarias próximas ós seus gustos persoais e a súa madurez cognitiva, coa de textos literarios e obras completas representativas da literatura en galego.

2. CONTEXTUALIZACIÓN

2.1. CONTEXTO DO CENTRO

2.1.1. CARACTERÍSTICAS DO CENTRO

O CPI Tino Grandío está situado na capitalidade municipal do concello de Guntín, un concello da comarca de Lugo, no centro da Comunidade Autónoma de Galicia. Abrangue unha superficie de 154,7 km², repartida entre 31 parroquias. A capitalidade municipal é a vila de Guntín de Pallares.

O poboamento está bastante diseminado en aldeas de pequeno tamaño e destaca polo seu grao de avellentamento. A economía baséase no sector agropecuario, especialmente nas actividades gandeiras. Os servizos están pouco desenvolvidos e moitos deses empregos están en Lugo. En Guntín soamente se localizan os relacionados coa administración municipal e os servizos sociais, ademais dun pequeno sector comercial.

Ademais deste centro, no termo municipal existe un CEIP no lugar de Lousada. O seu alumnado incorpórase ao CPI Tino Grandío para cursar os estudos de ESO.

O CPI Tino Grandío oferta ensinanzas de EI, EP e ESO, o que, en certa maneira, favorece a socialización e o coñecemento do alumnado desde idades moi temperás.

2.1.2. CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

A lingua materna predominante é a galega, aínda que se dá o paradoxo de que algúns pais e nais máis novos falan esta lingua entre eles, mentres que cos seus fillos e/ou fillas fano en castelán. Aínda así, o galego empregado nas familias está inzado de castelanismos, hiperenxebrismos e vulgarismos, sobre todo no plano léxico.

No curso actual temos un agrupamento específico en 1º de ESO formado por cinco alumnos/as que posúen diversas carencias nas destrezas fundamentais, polo que o traballo se volve máis individualizado e os contidos tamén máis simplificados. Unha das alumnas ten diagnosticado un retraso considerable, polo que se propuxo unha adaptación curricular significativa. No grupo de referencia tamén temos outro alumno con diagnóstico psicopedagóxico que esixe un tratamento máis individualizado.

En 2º de ESO tamén temos outro agrupamento específico formado por catro alumnos. Unha delas padece síndrome de Down e ten un retraso considerable, polo que lle realizamos unha adaptación curricular equivalente a 3º de primaria. Outro alumno posúe diversas carencias nas destrezas básicas e mesmo no seu comportamento. Para este alumno acompáñase, así mesmo, unha adaptación curricular da materia. No grupo de referencia o nivel académico non é elevado e temos outro alumno con TDAH.

En 3º de ESO temos sete alumnos. Un deles, con TDAH, esixe un ensino máis individualizado e máis atención. En 4º de ESO incorporouse unha alumna procedente de PMAR, que posúe un nivel académico deficiente e á que lle custa expresarse en lingua galega.

A grandes trazos podemos dicir que estamos nun centro eminentemente rural no que unha boa parte do alumnado, sobre todo o masculino, ten como centro de interese a vida que se desenvolve nas súas casas (principalmente o relacionado coa maquinaria agrícola), e o estudo ocupa un segundo lugar. Con todo si temos varios alumnos/as, e tamén as súas familias, preocupados por acadar unha boa formación.

3.- CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

3.1. COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Esta competencia é a de maior relevancia que pode adquirirse a través desta materia, xa que todos os seus contidos están orientados á adquisición dos coñecementos, habilidades e actitudes propios das destrezas comunicativas (procedementos de uso e reflexión sobre o seu funcionamento), aspectos todos eles que se aplicarán para adquirir coñecementos noutras materias.

3.2. COMPETENCIA CULTURAL E ARTÍSTICA

Esta competencia adquirese, fundamentalmente, cando se achega o alumno á produción literaria, en particular, e ás manifestacións estéticas, en xeral, de modo que coñeza os grandes temas que a literatura tratou ao longo do tempo como expoñentes das preocupacións que lle interesaron historicamente ao ser humano e que valore a riqueza cultural do seu contorno. E no contexto en que se elaborou unha obra literaria, poderá coñecer outras manifestacións artísticas e culturais que lle darán todo o seu sentido, precisamente, á creación literaria.

3.3. COMPETENCIA NO TRATAMENTO DA INFORMACIÓN DIXITAL

Nesta materia, a busca de información ten un papel relevante, polo que o alumno debe ser quen de seleccionar aquela que lle proporcione uns coñecementos e información que, á súa vez, lle permitan a mellora das súas destrezas comunicativas. O uso da internet convértese, como non podía ser doutra forma, nun instrumento privilexiado, aínda que non único, para esa finalidade, xa que tamén deberá utilizar / consultar enciclopedias, dicionarios, etc. e os fondos dispoñibles da biblioteca. Outros soportes electrónicos (DVD, CD-ROM,...) e os procesadores de texto serán aliados na mellora da capacidade comunicativa do alumno, sobre todo porque o animarán a mellorar en dúas das facetas en que máis dificultades adoita atopar, a de escribir e a de ler. E con iso lógrase a imprescindible conversión da información en coñecemento.

3.4. COMPETENCIA SOCIAL E CIDADÁ

O uso da lingua como instrumento de comunicación axudará a que o alumno desenvolva a competencia social e cidadá, en canto que lle permitirá poñer en prácticas habilidades sociais como a convivencia, o respecto, a tolerancia, etc., froito das súas relacións con outras persoas que non necesariamente han de ter visións do mundo iguais á súa (interactuar socialmente). Se ben unha das finalidades desta materia é aprender lingua, tamén o é comprender e valorar criticamente as mensaxes que se transmiten a través do código lingüístico, e mesmo apreciar ese código cando non é o propio dun (caso do estudo doutras linguas españolas ou estranxeiras). Desta forma, a lingua como sistema de comunicación pode facilitar que o alumno coñeza realidades distintas á do contexto social en que vive e favorecer, en consecuencia, unha visión aberta doutras realidades.

3.5. COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

Esta competencia mostra como uns determinados contidos (lingüísticos neste caso, e para mellorar a capacidade comunicativa) serven para adquirir novos coñecementos de diferentes materias, non en van no código lingüístico está a base do pensamento e do coñecemento, en resumo, a representación individual e social do mundo e a transmisión do coñecemento (e a forma en que o axuda a estruturar o seu pensamento e a comunicarse cos demais). Mentres o alumno aprende contidos dunha determinada materia está a aprender, tamén, os propios da comunicación lingüística, só que en diferentes tipos de textos.

3.6. COMPETENCIA EN AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL

O uso da lingua en contextos determinados non fai senón enfrontar o alumno con diversas situacións nas que debe analizar e resolver problemas relacionados coas destrezas comunicativas, o que redunda na súa capacidade para actuar reflexiva e autonomamente.

3.7. COMPETENCIA NO COÑECEMENTO E A INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO

Na súa relación con esta materia, é a capacidade demostrada polo alumno de observar criticamente a realidade que o rodea e de valorar a especificidade do coñecemento científico en relación con outras formas de coñecemento.

3.8. COMPETENCIA MATEMÁTICA

Aínda que non é unha competencia estreitamente relacionada con esta materia, adquirese cando o alumno é quen de pensar e actuar academicamente de acordo cuns patróns lóxicos e racionais.

4. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS POR CURSO

4.1. 1º ESO

1. Comprender discursos orais e escritos nos diversos contextos da actividade social, cultural e académica.
2. Expresarse oralmente de xeito correcto, coherente, creativo e adecuado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural, adoptando mediante o diálogo actitudes de respecto e de colaboración cos demais.
3. Expresarse por escrito de xeito correcto, coherente, creativo e adecuado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural.

4. Utilizar eficazmente a lingua na actividade escolar para buscar, procesar e analizar información e mais para redactar ou expoñer textos propios do ámbito académico.
5. Utilizar criticamente e con progresiva autonomía as bibliotecas, os medios de comunicación social e as TIC para obter, interpretar, elaborar e valorar informacións de diversos tipos e opinións diferentes.
6. Aplicar con certa autonomía os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para comprender textos orais e escritos e mais para escribir e falar con adecuación, coherencia e corrección.
7. Comprender as circunstancias que condicionaron a historia social da lingua galega, afirmándoa como propia de Galicia, así como as que hoxe condicionan o seu uso, de xeito que se estea en disposición de superar as que supoñen obstáculos para a súa utilización en calquera contexto e situación.
8. Coñecer e respectar a realidade plurilingüe e pluricultural do Estado español, de Europa e do mundo actual, facerse consciente da riqueza que representa e entender as situacións que provoca o contacto de linguas.
9. Analizar os diferentes usos sociais das linguas para evitar os estereotipos que supoñen xuízos de valor e prexuízos clasistas, racistas ou sexistas.
10. Ler con fluidez, consolidar o hábito lector e facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo.
11. Comprender textos literarios utilizando os coñecementos sobre as convencións de cada xénero, os temas e motivos da tradición literaria e os recursos estilísticos.
12. Aproximarse ao coñecemento do patrimonio literario e valoralo como un xeito de simbolizar a experiencia individual e colectiva en diferentes contextos histórico-culturais .

4.2. 2º ESO

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. escoitar con interese e respecto as intervencións orais e valorar as producións orais con fonética galega correcta.
3. Participar en situacións do ámbito académico, manifestando a opinión e mostrando respecto cara ás dos demais.
4. Aplicar estratexias para falar en público, en situacións formais e informais e de forma individual ou en grupo.
5. Producir discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.
6. Realizar exposicións orais coa axuda das TIC, adquirindo desta maneira unha cada vez máis fluída preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
7. Ler de maneira comprensiva e interpretar textos escritos en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
8. Ler en voz alta respectando os patróns da fonética galega e rexeitando prexuízos estéticos.
9. Usar os recursos que ofrece a biblioteca e as TIC para obter e manexar información e para producir creacións propias.
10. Producir en calquera formato textos de distintos ámbitos con coherencia, cohesión, adecuación e corrección.
11. Coñecer e utilizar un léxico amplo e preciso, depurado de interferencias e desviacións da norma.
12. Utilizar dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes.
13. Coñecer e utilizar as categorías gramaticais para mellorar e enriquecer as producións lingüísticas.

14. Identificar e explicar as funcións oracionais e as unidades que as desempeñan.
15. Identificar os mecanismos de cohesión textual.
16. Coñecer e aplicar as regras ortográficas.
17. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e sinal de identidade dun pobo.
18. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia.
19. Ler de maneira comprensiva textos de diferentes xéneros.
20. Diferenciar os textos literarios e os non literarios e, nestes últimos, identificar os tres grandes xéneros.

4.3. 3ºESO

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. escoitar e comprender o sentido global de información procedente da comunicación audiovisual.
3. Participar activamente en situacións do ámbito académico, manifestando a opinión e respectando a dos demais.
4. escoitar con interese e respecto as intervencións orais e valorar as producións orais con fonética galega correcta.
5. Producir discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados, sobre temas da vida cotiá ou académica.
6. Realizar exposicións orais coa axuda das TIC, adquirindo desta maneira unha cada vez máis fluída preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
7. Ler de maneira comprensiva e interpretar textos escritos en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
8. Ler en voz alta respectando os patróns da ortofonía galega e rexeitando prexuízos estéticos.
9. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter e manexar información e para producir creacións propias.
10. Producir en calquera formato, textos de distintos ámbitos con coherencia, cohesión, adecuación e corrección.
11. Coñecer e utilizar un léxico amplo e preciso, acorde coa idade do alumnado, e depurado de interferencias e desviacións da norma.
12. Utilizar dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe.
13. Coñecer e utilizar as diferentes categorías gramaticais para mellorar e enriquecer as producións lingüísticas.
14. Identificar os conectores e outros mecanismos que doten de cohesión o texto.
15. Recoñecer a estrutura dun texto e elaborar textos propios de acordo con eses parámetros.
16. Coñecer e aplicar as regras ortográficas.
17. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e sinal de identidade dun pobo.

18. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia, coñecer as principais iniciativas normalizadoras e identificar prexuízos.
19. Coñecer os acontecementos relevantes da historia social da lingua desde os seus comezos ata o século XX.
20. Recoñecer e valorar as variedades da lingua, e identificar o estándar como variante unificadora.
21. Coñecer a familia lingüística do galego e a súa relación coa lusofonía.
22. Identificar as distintas épocas e períodos da literatura galega ata o século XX.
23. Ler de maneira comprensiva e expresiva textos da literatura galega ata o século XX e coñecer o básico dos autores máis destacados.
24. Comentar textos literarios da lírica medieval e da literatura do século XIX.
25. Elaborar traballos expositivos e argumentativos, coa axuda das TIC, relacionados coas distintas épocas e períodos da literatura galega ata o século XIX ou sobre temas de actualidade.
26. Crear textos con intención literaria a partir de modelos traballados na aula.

4.4. 4º ESO

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. escoitar e comprender o sentido global de información procedente da comunicación audiovisual.
3. escoitar con interese e respecto as intervencións orais e valorar as producións orais con fonética galega correcta.
4. Participar activamente en situacións do ámbito académico, manifestando a opinión e respectando a dos demais.
5. Coñecer e aplicar estratexias para falar en público, en situacións formais e informais e de forma individual ou en grupo.
6. Producir discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados, sobre temas da vida cotiá ou académica.
7. Realizar exposicións orais coa axuda das TIC, adquirindo desta maneira unha sólida preparación no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
8. Ler de maneira comprensiva e interpretar textos escritos en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
9. Ler en voz alta respectando os patróns da ortofonía galega e rexeitando prexuízos estéticos.
10. Usar os recursos que ofrece a biblioteca e as TIC para obter e manexar información e para producir creacións propias.
11. Producir en calquera formato, textos de distintos ámbitos con coherencia, cohesión, adecuación e corrección.
12. Coñecer e utilizar un léxico amplo e preciso, acorde coa idade do alumnado, e depurado de interferencias e desviacións da norma.
13. Utilizar dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe.

14. Coñecer e utilizar as diferentes categorías gramaticais para mellorar e enriquecer as producións lingüísticas.
15. Identificar os conectores e outros mecanismos que doten de cohesión o texto.
16. Coñecer e aplicar as regras ortográficas.
17. Identificar e explicar as funcións oracionais e as unidades que as desempeñan.
18. Valorar a ecoloxía das linguas como medio de relación interpersoal e sinal de identidade dun pobo.
19. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia na actualidade, coñecer as principais iniciativas normalizadoras e normativizadoras e identificar prexuízos.
20. Coñecer os acontecementos relevantes da historia social da lingua desde 1916 ata a actualidade.
21. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.
22. Recoñecer e valorar as variedades da lingua, e identificar o estándar como variante unificadora.
23. Identificar as distintas épocas e períodos da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.
24. Ler de maneira comprensiva e expresiva textos da literatura galega desde 1916 á actualidade e coñecer a produción e autores máis destacados.
25. Comentar textos literarios da literatura contemporánea.
26. Elaborar traballos expositivos e argumentativos, coa axuda das TIC, relacionados coas distintas épocas e períodos da literatura galega desde 1916 á actualidade ou sobre temas de actualidade.
27. Crear textos con intención literaria a partir de modelos traballados na aula.

5. MÍNIMOS DE PROMOCIÓN

5.1. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 1º CURSO DE ESO

- Comentar textos seguindo unhas pautas dadas.
- Entender o concepto de *plurilingüismo* e coñecer algunhas linguas do mundo. Entender a diferenza entre lingua oficial e lingua non-oficial. Identificar as linguas da península Ibérica e a súa situación. Coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran. Coñecer a lexislación sobre o galego. Coñecer as principais variedades na fala do idioma galego. Coñecer o ámbito de uso do galego fóra das nosas fronteiras. Coñecer a presenza do galego en Internet. Recoñecer a utilidade do galego. Coñecer o concepto de *prexuízo lingüístico*.
- Coñecer e utilizar correctamente o alfabeto galego.
- Ampliar o vocabulario relacionado co cuarto, coa familia, coa aula, coa rúa, coas accións do corpo, cos cinco sentidos, cos animais, coas maneiras de ser, cos seres vivos, coa festa, coa cociña e cos deportes.
- Coñecer a morfoloxía das palabras e como se clasifican segundo a súa estrutura. Comprender que é un campo semántico. Clasificar as palabras polo número de sílabas. Distinguir sílabas tónicas e átonas e identificar ditongos e hiatos. Lembrar e practicar a relación semántica de sinonimia. Lembrar o concepto de *polisemia* e identificar os distintos significados das palabras polisémicas.
- Usar palabras homófonas e diferenciais das polisémicas. Recoñecer palabras homónimas.
- Coñecer e aplicar os prefixos e sufixos máis habituais.
- Coñecer e aplicar as regras básicas de acentuación. Coñecer e aplicar regras especiais de acentuación. Aplicar as normas de uso de *i*, *ll* e *x*. Aplicar as normas de uso de *b* e *v*. Aplicar correctamente *s* ou *x* nas palabras que comezan por *es-* e *ex-*. Identificar e

distinguir palabras con e sen *h*. Coñecer e aplicar as regras que rexen o uso das maiúsculas. Coñecer as regras de uso do punto, da coma, do punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos e signos de interrogación e exclamación.

- Identificar castelanismos léxicos. Identificar préstamos lingüísticos.
- Recoñecer semántica e formalmente os substantivos e clasificalos. Identificar o xénero dos substantivos e formar o feminino a partir de nomes dados. Coñecer as normas de formación do plural.
- Recoñecer os adxectivos cualificativos e os seus graos.
- Identificar algúns determinantes (artigos, demostrativos, posesivos, indefinidos, interrogativos, exclamativos e numerais) e a súa función.
- Recoñecer e aplicar correctamente as formas tónicas e as átonas dos pronomes persoais.
- Recoñecer o verbo, analizar os seus compoñentes morfolóxicos e utilizar correctamente as formas nominais. Saber conxugar verbos regulares e identificar as peculiaridades dalgúns deles.
- Recoñecer os adverbios e a súa función, e identificar as distintas clases de adverbios e locucións adverbiais.
- Identificar preposicións e conxuncións.
- Recoñecer un texto literario e identificar o xénero ao que pertence.
- Recoñecer e analizar os elementos do xénero narrativo: narrador, personaxes, espazo e tempo. Diferenciar entre contos literarios e populares e recoñecer as características destes últimos. Escribir o comezo dunha narración. Recoñecer as características das lendas.
- Recoñecer as características específicas do xénero lírico. Identificar a rima e algunhas figuras literarias en textos poéticos. Analizar textos pertencentes ao xénero lírico e identificar certas estrofas. Recoñecer algunhas manifestacións da lírica popular: cantigas e romances.
- Recoñecer as características básicas do texto dramático.
- Analizar os elementos propios da linguaxe do cómic.
- Crear unha carta a partir duns modelos. Redactar textos descritivos e instrutivos. Analizar textos publicitarios. Coñecer os xornais e analizar unha noticia.

5.2. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 2º CURSO DE ESO

- Ler, comprender e analizar textos narrativos, epistolares, poéticos, teatrais, noticias, entrevistas, reportaxes, ...
- Coñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas viaxes, cos animais, coa gastronomía, coa hostalería, coa comunicación, coa navegación, cos medios de transporte, cos seres míticos, coa paisaxe mariña, coa paisaxe de montaña, co teatro, co vestuario e complementos, ..
- Identificar e pronunciar correctamente os fonemas vocálicos e consonánticos que forman o sistema fonolóxico galego.
- Dividir as palabras en sílabas e recoñecer os ditongos, tritongos e hiatos. Distinguir a estrutura das palabras e a súa clasificación.
- Identificar os antropónimos e os hipocorísticos, así como a orixe dos principais apelidos galegos.
- Ser consciente da diversidade de linguas que existen no mundo. Coñecer as linguas que se falan na Península Ibérica. Coñecer a situación legal das linguas en Galicia. Coñecer o ámbito da lusofonía e a orixe común do galego e do portugués. Coñecer a situación do galego na actualidade e os niveis de competencia da poboación. Identificar os procesos de normalización e normativización da lingua.
- Identificar as distintas variedades lingüísticas (históricas, xeográficas, sociais e situacionais). Identificar e respectar as variedades xeográficas.
- Identificar os préstamos e os procedementos de entrada das palabras na lingua. Identificar os estranxeirismos e os castelanismos para intentar evitalos.
- Identificar os casos especiais de acentuación e aplicar as normas de acentuación. Coñecer e aplicar a acentuación diacrítica.
- Coñecer e aplicar as normas de emprego das maiúsculas. Aplicar as normas de uso do *b* e do *v*. Coñecer e aplicar as normas de uso do *h*, do *s* e do *x*, do *n* e do *ñ*. Empregar correctamente os grupos cultos.
- Coñecer e aplicar as normas de uso do punto, da coma, do punto e coma, dos dous puntos, dos puntos suspensivos, das comiñas e das raías.
- Coñecer as características do substantivo así como as súas especificidades en canto ao xénero e ao número. Recoñecer o substantivo como núcleo das frases nominais.

- Coñecer as características do adxectivo así como as súas especificidades en canto ao xénero e ao número. Recoñecer o adxectivo como núcleo das frases adxectivas.
- Identificar pronomes persoais e as súas contraccións. Substituír frases nominais polo pronome correspondente e colocar axeitadamente o pronome átono.
- Identificar os constituíntes dos verbos, os modos, os tempos verbais e as formas nominais. Coñecer a conxugación dos verbos regulares e dos irregulares.
- Clasificar as oracións segundo diferentes criterios (a actitude do falante, o predicado e a voz verbal). Coñecer a estrutura da oracións e os tipos de suxeito e de predicado.
- Coñecer os principais complementos da oración: complemento directo, complemento indirecto, complemento circunstancial, suplemento, axente, atributo e predicativo.
- Distinguir as principais características da literatura.
- Identificar os diferentes xéneros literarios, así como algúns subxéneros. Identificar os diferentes tipos de narrador. Identificar os diferentes tipos de personaxes, espazo e tempo propios do xénero narrativo.
- Distinguir as características da poesía lírica. Coñecer as diferenzas entre a lírica tradicional e a lírica culta. Distinguir os elementos propios da versificación (a métrica, a distribución dos acentos e a rima). Identificar algúns tipos de estrofa e de poema. Recoñecer os principais recursos da linguaxe poética.
- Coñecer as principais características do xénero dramático.
- Coñecer as principais características dos esquemas e a súa tipoloxía. Coñecer as principais características dos mapas conceptuais e elaboralos a partir dun modelo.
- Coñecer os pasos a seguir para levar a cabo unha exposición oral.
- Coñecer os principais mecanismos de cohesión textual.
- Coñecer e aplicar a técnica para a elaboración dun resumo.

5.3. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 3º CURSO DE ESO

- Clasificar textos segundo a canle de transmisión, o tema e a intención comunicativa.
- Ampliar o vocabulario relacionado coas redes sociais, das plantas aromáticas e medicinais, das emocións e os sentimentos, do universo, das artes, cos deportes, coa paisaxe natural, coa xustiza e coas leis, coa ecoloxía, coa prensa e co mundo dixital..
- Aplicar correctamente as regras de acentuación. Aplicar correctamente as regras de uso do acento diacrítico. Escribir correctamente palabras con b e con v. Escribir correctamente palabras con e sen h e coñecer o uso da diérese. Escribir correctamente palabras con s e con x e diferenciar o uso de senón e se non. Escribir correctamente palabras con l e ll e con n e ñ. Escribir correctamente palabras que conteñen grupos consonánticos e diferenciar por que, porque e porqué.
- Aplicar correctamente os signos de puntuación. Utilizar correctamente as maiúsculas e as minúsculas.
- Recoñecer e corrixir castelanismos. Escribir correctamente palabras homófonas e parónimas.
- Identificar as distintas unidades lingüísticas e as disciplinas que as estudan.
- Descompoñer as palabras nos seus constituíntes e clasificalas segundo a súa estrutura. Coñecer e aplicar correctamente os procedementos de redución de palabras.
- Coñecer a formación da lingua galega e a súa evolución. Identificar algunhas características lingüísticas do galego medieval. Coñecer a situación do galego entre os séculos XV e XVIII. Coñecer a situación da lingua galega no século XIX. Coñecer as variedades da lingua.
- Identificar topónimos e relacionalos cos seus xentilicios.
- Identificar substantivos morfolóxicos e sintacticamente e clasificalos. Recoñecer o xénero dos substantivos e saber formar o feminino e o plural.
- Identificar e clasificar adxectivos, aplicar as regras de concordancia e coñecer os distintos graos nos que pode aparecer.
- Coñecer a función dos determinantes e as súas clases.
- Identificar o pronome persoal, diferenciar formas tónicas e átonas e utilizar correctamente as formas átonas.
- Analizar formas verbais morfolóxicamente e conxugar verbos regulares e irregulares. Conxugar as formas verbais dos verbos regulares e con variacións. Coñecer e aplicar correctamente as formas verbais dos verbos irregulares.
- Identificar e utilizar correctamente perífrases verbais e saber clasificalas.
- Identificar e clasificar adverbios e locucións adverbiais.
- Identificar preposicións e locucións preposicionais e utilízalas correctamente.
- Identificar conxuncións e locucións conxuntivas, clasificalas e recoñecer a función que desempeñan. Identificar interxeccións e utilízalas adecuadamente segundo a situación comunicativa dada.

- Comprender o concepto de plurilingüismo. Entender e diferenciar os conceptos de *bilingüismo*, *diglosia* e *normalización lingüística*. Coñecer as linguas que se falan na Península Ibérica e o status de cada unha.
- Coñecer as principais características e mostras da literatura popular. Coñecer as principais características e xéneros da literatura galego-portuguesa medieval. Identificar as características temáticas e formais das cantigas de amigo. Coñecer as principais características das cantigas de amor. Coñecer as principais características das cantigas de escarnio e das composicións que se agrupan na categoría de xéneros menores. Coñecer as principais características da lírica relixiosa galego-portuguesa. Coñecer as principais manifestacións literarias en galego entre os séculos XV e XVIII. Coñecer a situación da literatura galega no século XIX. Coñecer as principais contribucións de Rosalía de Castro á literatura e á vida cultural galegas. Coñecer a contribución de Curros Enríquez á literatura e á vida cultural galegas. Coñecer as principais contribucións de Eduardo Pondal á literatura galega. Coñecer o panorama da narrativa galega no século XIX e recoñecer algúns dos seus máximos representantes. Coñecer a situación do xénero teatral galego no século XIX e identificar algúns autores e obras representativos.
- Coñecer os elementos propios dos textos narrativos. Identificar as características do texto descritivo e aplicalas en creacións propias. Identificar as características do texto dialogado. Recoñecer as características dos códigos, lingüístico e iconográfico, do cómic. Identificar as características específicas dos textos poéticos, e aplicalas en creacións propias. Coñecer as características propias do texto teatral e identificar os subxéneros dramáticos. Comprender e compoñer textos expositivos. Recitar poemas. Comprender e compoñer textos argumentativos. Ler e analizar textos periodísticos. Crear videopoemas.

5.4. O QUE DEBO SABER AO FINALIZAR O 4º CURSO DE ESO

- Ler, comprender e analizar textos narrativos, prescritivos, artigos de opinión, mensaxes publicitarias, un guión cinematográfico,...
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas formas de ser, co tempo cronolóxico, co medo, coa arquitectura e o urbanismo, co tempo meteorolóxico, coas viaxes e co turismo, coa xustiza e coas leis, co ocio, co cine, co radio e coa televisión, coas novas tecnoloxías e coas redes sociais.
- Aplicar correctamente as regras de acentuación. Escribir correctamente palabras con b e con v. Utilizar correctamente o h. Utilizar correctamente certas terminacións: -nte/-mento; -za/-cia, -zo/-cio, -zón/-ción. Utilizar correctamente os grupos consonánticos -cc- e -ct-.
- Coñecer o sistema fonolóxico e a fonética do galego.
- Coñecer as variedades internas da lingua e identificar os trazos que diferencian as distintas zonas dialectais. Coñecer e identificar as variedades socioculturais da lingua. Coñecer as variedades diafásicas da lingua e identificar a variedade estándar. Saber que é a lusofonía e que ámbito xeográfico abarca. Identificar os prexuízos lingüísticos e argumentar acerca de como afectan ao proceso normalizador da lingua. Coñecer o estado do galego na actualidade, no referente ao seu uso e á competencia dos falantes. Valorar a importancia dos medios de comunicación na normalización da lingua. Valorar a importancia de Internet na normalización do galego. Analizar o uso do galego en diferentes ámbitos sociais.
- Identificar o xénero dos nomes, formar o feminino e establecer a correcta concordancia co adxectivo. Identificar o número dos nomes e adxectivos, formar o plural e establecer a correcta concordancia. Recoñecer as principais relacións semánticas entre palabras. Recoñecer as causas dos cambios semánticos, distinguir os diferentes tipos de cambios semánticos e identificar os principais recursos empregados.
- Identificar pronomes persoais, substituír frases nominais polo pronome correspondente e colocar axeitadamente o pronome átono.
- Analizar morfoloxicamente e conxugar verbos. Utilizar correctamente o infinitivo conxugado. Identificar e utilizar correctamente as perífrases verbais.
- Identificar e utilizar correctamente os adverbios e as preposicións.
- Diferenciar entre frase e oración, recoñecer a estrutura sintáctica da frase e identificar os tipos de frases que hai. Recoñecer e diferenciar o suxeito e o predicado. Clasificar oracións segundo a natureza do predicado e o significado.
- Identificar o CD, o CI, o CC, o suplemento, o complemento axente, o atributo e o predicativo e coñecer as unidades que desempeñan esas funcións.
- Diferenciar unha oración simple dunha oración composta. Recoñecer as diferentes clases de oracións compostas coordinadas. Recoñecer as diferentes clases de oracións compostas subordinadas de substantivo, adxectivas e adverbiais.

- Coñecer e describir os acontecementos máis relevantes da historia social da lingua galega no primeiro terzo do século xx. Coñecer o panorama social e político dos anos da posguerra para entender o proceso de desgaleguización. Coñecer os acontecementos máis importantes no desenvolvemento do galego desde 1975 ata fins do século XX.
- Coñecer o panorama literario a comezos do século xx, así como a obra dos principais autores.
- Coñecer e valorar as achegas do Grupo Nós e dos seus principais representantes á cultura galega e, en concreto, ao ámbito literario.
- Coñecer e valorar as achegas de Castelao á cultura galega e, en concreto, ao ámbito literario.
- Coñecer a literatura de vangarda en Galicia: principais escolas poéticas e autores máis relevantes.
- Coñecer os autores máis representativos da literatura do exilio, así como as súas obras máis importantes.
- Coñecer e valorar a obra narrativa de Álvaro Cunqueiro e Ánxel Fole.
- Coñecer e valorar a obra narrativa de Neira Vilas e dalgúns autores representativos da Nova Narrativa Galega.
- Coñecer e valorar os principais representantes da poesía galega de posguerra, así como as súas obras máis importantes.
- Coñecer e valorar algúns poetas representativos da Xeración das Festas Minervais, así como algunhas das súas obras máis destacadas.
- Coñecer e valorar algúns autores e autoras da narrativa actual, así como analizar textos representativos.
- Coñecer e valorar algúns autores e autoras da poesía e do teatro actuais, así como analizar textos representativos.
- Crear unha instancia, un caligrama, currículos e videopoemas seguindo uns modelos dados.

6. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

6.1. 1º ESO

	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
	1	B1.1.	Comprensión, interpretación e resumo de calquera texto oral ou daqueles propios dos medios de comunicación.		Tema 1	setem/ out	
	B1.7.	Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.					
	B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.					
	B3.2.	A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.					
	B3.3.	Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre clases de palabras e normativa.					
	B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas (substantivo), así como a diferenza entre palabras flexivas e non flexivas para a creación e comprensión de textos.					
	B4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.					
	B5.1.	Lectura, con regularidade e de maneira guiada, de obras literarias para desenvolver o criterio lector; exposición da opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilación dos trazos estéticos xerais que definen cada texto					
1ª	B5.2.	Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos					

Avaliación			tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.				
	2	B1.1.	Comprensión, interpretación e resumo de calquera texto oral ou daqueles propios dos medios de comunicación.	Tema 2	out	10	x
		B2.3.	Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.				
		B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: a familia.				
		B3.6.	Recoñecemento, uso e clasificación dos substantivos.				
		B4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.				
		B4.6.	Situación sociolingüística e legal das linguas de España				
		B5.4.	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos: o narrador e os personaxes.				
	3	B2.3.	Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.	Tema 3	nov	10	
		B2.7.	Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa, aos patróns fonéticos do galego e aos signos de puntuación.				
		B2.8.	Planificación e revisión do escrito, de forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: a aula.				
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: acentuación.				
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: o xénero dos substantivos.				
		B3.11.	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.				
		B4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo: as linguas de España.				
	B5.4.	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos: o espazo e o tempo.					
		B1.3.	Desenvolvemento de habilidades de escoita activa con actitude de interese, de cooperación e de respecto.				
		B1.7.	Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.				
		B2.1.	Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.				
B2.8.		Planificación e revisión do escrito, de forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.					
B3.1.		Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: na rúa.					
B3.4.		Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: acentuación.					
B3.6.		Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: o					

4		adxectivo cualificativo.	Tema 4	nov/ dec	10	x
	B3.11.	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.				
	B4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo: o galego, lingua propia de Galicia.				
	B5.1.	Lectura, con regularidade e de maneira guiada, de obras literarias para desenvolver o criterio lector; exposición da opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilación dos trazos estéticos xerais que definen cada texto.				
	B5.4.	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos: a súa estrutura.				
B5.6.	Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula: recreación de contos.					

Tema / U.D.	Bloque	Contido	Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Sesións	
				UNIDADES DIDÁCTICAS		
2ª Avaliación	5	B2.1.	Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.	Tema 5	xan.	10
		B2.4.	Comprensión e interpretación de textos do ámbito educativo, especialmente, descritivos.			
		B2.8.	Planificación e revisión do escrito, de forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.			
		B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.			
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: verbos relacionados con accións que realiza o corpo.			
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso de <i>i</i> , <i>ll</i> e <i>x</i> .			
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: os artigos e adxectivos determinativos.			
		B5.6.	Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula: a descrición.			
6	B2.1.	Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.	Tema 6	xan/ feb	10	x
	B2.3.	Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.				
	B2.4.	Comprensión e interpretación de textos do ámbito educativo, especialmente, descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias en diversos soportes.				
	B2.8.	Planificación e revisión do escrito, de forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.				
	B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.				

		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: vocabulario relacionado cos cinco sentidos.					
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>b</i> e <i>v</i> .					
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: os indefinidos, interrogativos, exclamativos e numerais.					
		B4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.					
		B5.1.	Lectura, con regularidade e de maneira guiada, de obras literarias para desenvolver o criterio lector; exposición da opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilación dos trazos estéticos xerais que definen cada texto.					
		B5.4.	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos.					
	7		B1.5.	Coñecemento e aplicación, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC), de estratexias necesarias para producir textos orais sobre temas de actualidade.	Tema 7	febr.	10	
			B1.10.	Construción de discursos adecuados, cohesionados e coherentes desde o punto de vista comunicativo, sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.				
			B2.4.	Comprensión e interpretación de textos do ámbito educativo, especialmente, descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias en diversos soportes.				
			B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: vocabulario relacionado cos animais e palabras homónimas.				
			B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: palabras que comezan por <i>es-</i> e <i>ex-</i> .				
			B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: as formas tónicas dos pronomes persoais.				
			B3.8.	Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.				
B4.7.			Prexuízos lingüísticos.					
B5.3.			Lectura expresiva e comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos.					
B5.4.			Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos: textos expositivos					
B5.6.	Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas. Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.							
8		B2.1.	Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.					
		B2.5.	Utilización guiada da biblioteca e das TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.					
		B2.6.	Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmitan prexuízos ou usos lingüísticos discriminatorios, especialmente, os que aparecen nos medios de comunicación.					
		B2.7.	Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa, aos patróns fonéticos do galego e aos signos de puntuación.					

		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: vocabulario relacionado coa maneira de ser e coñecemento de sufixos para formar palabras derivadas.	Tema 8	marzo	12	x
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: palabras con <i>h</i> e palabras sen <i>h</i> .				
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: as formas átonas dos pronomes persoais e a súa colocación na oración.				
		B5.6.	Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas. Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.				

	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliación	9	B2.1.	Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva dun texto narrativo.	Tema 9	marzo/ abril	10	
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: vocabulario relacionado cos seres vivos e coñecer os prefixos máis habituais.				
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso das maiúsculas.				
		B3.6..	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: O verbo e os seus compoñentes. As formas nominais.				
		B3.7.	Prexuízos lingüísticos. Actitudes positivas.				
		B5.3.	Lectura expresiva e comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos. Identificar certas estrofas.				
		B5.6.	Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.				
	10	B1.2.	Comprensión e interpretación de textos orais utilizados no ámbito social e educativo (instrucións, presentacións de tarefas e breves exposicións orais de temáticas variadas).	Tema 10	abril/ maio	10	x
		B1.7.	Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.				
		B2.4.	Comprensión e interpretación de textos do ámbito educativo, especialmente, descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias en diversos soportes.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: léxico relacionado coa festa. Palabras compostas.				
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: o uso do punto.				
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: os verbos regulares.				
		B4.4.	Análise da situación sociolingüística, a partir do contexto familiar do alumnado. Identificar actitudes lingüísticas.				
B4.5.	Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do						

			galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.				
		B5.3.	Lectura expresiva e comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos. As cantigas e romances.				
		B5.6.	Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. Crear cantigas.				
	11	B1.7.	Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Tema 11	maio	10	
		B1.9.	Coñecemento e aplicación de estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais.				
		B2.3.	Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: léxico relacionado con cocíñar e comer.				
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: a coma, o punto e coma.				
		B3.5.	Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.				
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: os adverbios e locucións adverbiais.				
		B4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.				
		B4.5.	Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.				
		B5.5.	Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e apreciación dos seus compoñentes e procedementos máis relevantes.				
	12	B2.3.	Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.	Tema 12	xuño	8	x
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso: o deporte e saúde.				
		B3.4.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: os dous puntos, os puntos suspensivos, os signos de interrogación e exclamación.				
		B3.5.	Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.				
		B3.6.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: as preposicións e as conxuncións.				
		B4.8.	Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diatópicas do galego.				
		B5.7.	Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic.				
		B5.8.	Familiarización, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.				

6.2. 3º ESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1	B1.6.	Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Tema 1	setem/ out	10	
	B1.10.	Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.				
	B2.8.	Lectura fluída en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego.				
	B2.12.	Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.				
	B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.				
	B3.8.	Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.				
	B4.6.	A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.				
	B5.2.	Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. A literatura popular.				
	B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.				
2	B1.3.	Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	Tema 2	out	10	x
	B1.5.	Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.				
	B1.8.	Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.				
	B2.8.	Lectura fluída en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego.				
	B2.12.	Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.				
	B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
	B3.3.	Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras (derivación e composición).				
	B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.				
	B4.6.	A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes. O galego antigo.				
	B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. A literatura medieval (I).				
B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.					

1ª Avaliación	3	B1.7.	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	Tema 3	nov	10	
		B1.10.	Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.				
		B2.1.	Uso de técnicas de análise do contido e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
		B3.5.	Uso progresivo, autónomo e eficaz dos dicionarios, das bibliotecas e doutras fontes de consulta en diferentes soportes, especialmente sobre cuestións de uso, de norma e como fonte de obtención de información.				
		B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.				
		B3.7.	Uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.				
		B3.8.	Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.				
		B4.2.	O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo.				
		B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. A literatura medieval (II).				
		B5.2.	Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.				
	4	B1.3.	Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos	Tema 4	nov/ dec	10	x
		B1.9.	Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.				
		B2.6.	Uso case autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
		B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.				
		B3.7.	Uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.				
		B3.8.	Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.				
		B4.2.	O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo.				
		B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. A literatura medieval (III).				
B5.2.		Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.					

UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
Tema /	Bloque	Contido		Mes	Sesións	

U.D.						
5	B1.9.	Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.	Tema 5	xan.	10	
	B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.				
	B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
	B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.				
	B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.				
	B4.3.	A lusofonía				
	B4.7.	Situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.				
	B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. As Cantigas de Santa María. A prosa medieval.				
	B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.				
	B5.5.	Consulta de fontes básicas de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.				
6	B1.7.	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	Tema 6	xan/ feb	10	x
	B2.6.	Uso case autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.				
	B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.				
	B2.12.	Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas				
	B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. Os determinantes.				
	B3.3.	Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras (derivación e composición).				
	B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.				
	B4.6.	A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes. O galego medio.				
	B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. A literatura dos séculos XV-XVIII.				
	B5.6.	Creación ou recreación de textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				
7	B1.5.	Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	Tema 7	febr.	10	
	B1.8.	Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.				

2ª Avaliación		B2.12.	Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
		B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. O pronome persoal.				
		B3.4.	A fonética e a fonoloxía do galego con especial atención a posibles interferencias.				
		B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.				
		B4.6.	A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes. O galego do século XIX.				
		B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. A literatura do século XIX.				
		B5.3.	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.				
	8	B2.2.	Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos	Tema 8	marzo	12	x
		B2.5.	Identificación do tema e dos subtemas, a estrutura comunicativa das mensaxes e a intención do emisor dos textos expositivos e explicativos.				
		B2.9.	Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros.				
		B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.				
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
		B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. O verbo.				
		B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. Uso do <i>h</i> e da diérese.				
		B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. Rosalía de Castro.				
		B5.3.	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. Rosalía de Castro.				
		B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. Rosalía de Castro.				

3ª Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
	9	B1.3.	Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.		Tema 9	marzo/ abril	

	B1.7.	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión..				
	B2.1.	Uso de técnicas de análise do contido e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.				
	B2.11.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.				
	B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
	B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. Formas nominais e perífrases verbais.				
	B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. Palabras con s ou x. <i>Senón</i> e <i>se non</i> .				
	B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. Curros Enríquez.				
	B5.3.	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. Curros Enríquez.				
	B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. Curros Enríquez.				
10	B2.3.	Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes.	Tema 10	abril/ maio	10	x
	B2.4.	Comprensión e interpretación dos textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos (enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta).				
	B2.10.	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.				
	B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
	B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. O adverbio e as locucións adverbiais.				
	B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. Palabras con / e con // . Palabras con n e ñ.				
	B4.4.	Situación sociolingüística do galego, observación da situación sociolingüística en canto a usos e actitudes no contorno máis próximo (aula e barrio), con aproximación aos prexuízos lingüísticos máis evidentes.				
	B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. Eduardo Pondal.				
	B5.3.	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. Eduardo Pondal.				
B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. Eduardo Pondal.					
11	B1.6.	Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Tema 11	maio	10	
	B1.7.	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión..				

		B2.3.	Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes.					
		B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.					
		B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. Preposicións e locucións preposicionais.					
		B3.6.	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. Grupos consonánticos.					
		B3.8.	Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.					
		B3.10.	Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en textos alleos e propios. Elaboración de textos tendendo a estes valores.					
		B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. A narrativa do século XIX.					
		B5.4.	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. A narrativa do século XIX.					
	12		B1.7.	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	Tema 12	xuño	8	x
			B1.8.	Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.				
			B1.10.	Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.				
			B2.3.	Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes.				
			B2.12.	Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.				
			B3.1.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.				
			B3.2.	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. Conxuncións e interxeccións.				
B3.9.			Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os presentativos, secuenciadores de adición, e mais dos mecanismos de cohesión textual como a referencia interna de tipo léxico.					
B5.1.	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. O teatro do século XIX.							
B5.3.	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.							

7. ASPECTOS CURRICULARES E RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

7.1. 1º ESO

Tema/UD	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.
1	B1.1	LGB1.1.1	CCL, CAA	Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade).	50%	5%
	B1.7	LGB1.7.1	CCL, CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	5%
		LGB1.7.2	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	50%	5%
	B3.1	LGB3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.2	LGB3.2.1	CCL, CAA	Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	100%	15%
	B3.3	LGB3.3.1.	CCL, CD	Obtén, de xeito autónomo, información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	50%	5%
	B3.6	LGB3.6.1	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
	B4.1	LGB4.1.1	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	10%
	B5.1	LGLB5.1.1	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	80%	15%
	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	50%	10%
	B1.1	LGB1.1.1	CCL, CAA	Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade).	50%	5%

2

B2.3	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	80%	20%
B2.11	LGB2.11.1.	CCL, CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	80%	15%
B3.1	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.6	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
B4.1	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	10%
B4.6	LGB4.6.1.	CCL, CSC	Coñece a situación sociolingüística e legal das linguas de España	50%	10%
B5.4	LGLB5.4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%
B2.3.	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	50%	10%
B2.7.	LGB2.7.1.	CCL	Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados e con respecto pola puntuación do texto.	50%	10%
B2.8.	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	70%	10%
B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	70%	10%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
B3.11.	LGB3.11.1.	CCL, CAA	Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	50%	10%
B4.1.	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	10%
B5.4.	LGLB5.4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%

3

B1.3.	LGB1.3.1.	CCL, CAA	Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	50%	5%
B1.7.	LGB1.7.1	CCL, CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%
B2.1.	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	10%
	LGB2.1.4.	CCL, CAA	Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto	50%	5%
B2.8.	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	60%	5%
B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	70%	10%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	10%
B3.11.	LGB3.11.1.	CCL, CAA	Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	50%	5%
B4.1.	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	5%
B5.1.	LGLB5.1.1.	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	80%	10%
B5.4.	LGLB5.4.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%
B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escrebe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%

LENDAS DE COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas

2ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro

Tema/UD	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.
5	B2.1	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	5%
	B2.4	LGB2.4.1.	CCL, CAA, CD, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	50%	15%
	B2.8	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	50%	5%
		LGB2.8.5.	CCL, CCD	Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	50%	5%
	B2.11	LGB2.11.1.	CCL, CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	50%	15%
	B3.1	LGB3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>i, ll e x</i> .	100%	15%
	B3.6	LGB3.6.1	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
	B5.6	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escrebe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	10%
6	B2.1	LGB2.1.1.		Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	5%
	B2.3	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	70%	10%
	B2.4	LGB2.4.1.	CCL, CAA, CD, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	50%	5%
	B2.8	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	50%	5%
	B2.11	LGB2.11.1.	CCL, CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa,	70%	10%

			especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.		
B3.1	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>b e v</i> .	100%	15%
B3.6	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	15%
B4.1	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	5%
B5.1	LGLB5.1.1.	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	80%	10%
B5.4	LGLB5.4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%
B1.5	LGB1.5.1.	CD, CA, CSIEE	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións	50%	5%
B1.10	LGB1.10.1.	CSC, CSIEE, CCEC	Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	50%	10%
B2.4	LGB2.4.2.	CCL	Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.	50%	10%
B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. Palabras que comezan por <i>es-</i> e <i>ex-</i> .	70%	10%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	15%
B3.8	LGB3.8.1.	CCL, CCA	Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	50%	5%
B4.7	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno..	50%	10%
B5.3	LGLB5.3.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	50%	10%
B5.4.	LGLB5.4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e	60%	10%

7

				recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.		
	B5.6	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%
8	B1.3.	LGB1.3.1.	CCL, CAA	Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	50%	5%
	B1.7.	LGB1.7.1	CCL, CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%
	B2.1.	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	10%
		LGB2.1.4.	CCL, CAA	Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto	50%	5%
	B2.8.	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	60%	5%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	70%	10%
	B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	10%
	B3.11.	LGB3.11.1.	CCL, CAA	Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	50%	5%
	B4.1.	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	5%
	B5.1.	LGLB5.1.1.	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	80%	10%
	B5.4.	LGLB5.4.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%
	B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%

Tema/UD	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.
9	B2.1.	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	10%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>i, ll e x</i> .	100%	20%
	B3.6.	LGB3.6.1	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
	B4.7.	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	50%	15%
	B5.3.	LGLB5.3.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	50%	15%
	B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	10%
	B1.2.	LGB1.2.1.	CCL, CAA	Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	50%	5%
	B1.7.	LGB1.7.2.	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	50%	5%
10	B2.1.	LGB2.1.1.		Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	10%
	B2.4.	LGB2.4.1.	CCL, CAA, CD, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	50%	5%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>b e v</i> .	100%	15%
	B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	15%

	B4.4.	LGB4.4.1.	CCL, CSC	Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado	50%	10%
	B4.5.	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	50%	10%
	B5.3.	LGLB5.3.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	50%	10%
	B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escrebe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%
11	B1.7.	LGB1.7.1.	CCL, CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%
	B1.9.	LG1B1.9.2.	CCL CSC CSIEE	Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	50%	10%
	B2.3.	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	50%	10%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. Palabras que comezan por <i>es-</i> e <i>ex-</i> .	70%	10%
	B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
	B4.1.	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	10%
	B4.5.	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	50%	10%
	B5.5.	LGLB5.5.1.	CCL	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes	50%	10%
12	B2.3.	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	50%	10%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%

B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	100%	20%
B3.5.	LGB3.5.1.	CCL	Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual.	50%	10%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
B4.8.	LGB4.8.3.	CCL	Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.	80%	10%
B5.7.	LGLB5.7.3.	CCL, CCEC	Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística.	50%	10%
B5.8.	LGLB5.8.1.	CCL, CD	Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	50%	10%

7.2. 2º ESO

UNIDADE 1

▪ OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Ler, comprender e analizar un texto narrativo.
- Coñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas viaxes.
- Identificar os fonemas vocálicos e consonánticos que forman o sistema fonolóxico galego.
- Dividir as palabras en sílabas e recoñecer os ditongos, tritongos e hiatos.
- Ser consciente da diversidade de linguas que existen no mundo.
- Distinguir as principais características da literatura.
- Coñecer os aspectos verbais e non verbais propios da improvisación oral.

▪ CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social	CCL, CAA	50%	10%

educativo.	dos ámbitos social e educativo.	e educativo.			
B1.6. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, <i>n</i> velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL	50%	10%
B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.	LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	CCL, AAA	50%	10%
B2.12. Producción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descricións.	LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	CCL, CD	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%
B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.	B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	CCL, CAA	100%	20%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL CCL	100%	20%

B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	CCL, CSC	50%	10%
--	--	---	-------------	-----	-----

Temporalización:

setembro: outubro:

UNIDADE 2

▪ OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Ler, comprender e analizar unha lenda.
- Coñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado cos animais.
- Distinguir a estrutura das palabras e a súa clasificación.
- Identificar os casos especiais de acentuación e aplicar as normas de acentuación.
- Coñecer as linguas que se falan na Península Ibérica.
- Identificar os diferentes xéneros literarios, así como algúns subxéneros

▪ CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	CCL, CAA	50%	10%

B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	CCL, CAA	80%	10%
B1.9. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	CCL	50%	5%
B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.	LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	CCL, AAA	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	15%
B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	CCCL, CAA	100%	15%

B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	CCL, CSC	50%	10%
B5.1. Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	CCL	50%	5%
		LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	CCL	50%	5%
B5.5. Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	CCL	50%	5%
		LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	CCL	50%	5%

Temporalización:

outubro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un texto narrativo dialogado.
- Coñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa gastronomía e a hostalería.
- Coñecer as características do substantivo así como as súas especificidades en canto ao xénero e ao número.
- Recoñecer o substantivo como núcleo das frases nominais.
- Coñecer e aplicar a acentuación diacrítica.
- Coñecer a situación legal das linguas en Galicia.
- Identificar os diferentes xéneros literarios, así como algúns subxéneros.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	CCL, CAA	50%	5%
		LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízala na súa práctica habitual.	CCL, CCEC	50%	5%
B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	CCL, CSC	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%

B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.	B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	CCL, CAA	50%	10%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	10%
B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	CCL, CAA	100%	20%
B4.6. Situación legal das linguas do Estado español.	B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	CCL, CSC	50%	10%
B4.7. Prexuízos lingüísticos.	B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	CCL, CSC	50%	10%
B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	CCL	80%	10%

Temporalización:

novembro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un texto narrativo.
- Identificar os antropónimos e os hipocorísticos, así como a orixe dos principais apelidos galegos.
- Coñecer as características do adxectivo así como as súas especificidades en canto ao xénero e ao número.
- Recoñecer o adxectivo como núcleo das frases nominais.
- Coñecer e aplicar as normas de emprego das maiúsculas.
- Coñecer o ámbito da lusofonía e a orixe común do galego e do portugués.
- Identificar os diferentes tipos de novela segundo a súa temática.
- Coñecer os principais mecanismos de cohesión textual.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.6. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, <i>n</i> velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL	50%	5%
		LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL	50%	5%
B2.3. Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias).	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	CCL, CSC	50%	5%
B2.12. Producción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições.	LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	CCL, CD	80%	10%

B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	20%
B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	CCL	80%	10%
B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	CCL, CAA	100%	15%
B4.6. A lusofonía	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	CCL, CCEC	50%	10%
B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	CCL	80%	10%

Temporalización:

novembro

decembro

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un texto epistolar.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa comunicación.
- Identificar pronomes persoais e as súas contraccións, substituír frases nominais polo pronome correspondente e colocar axeitadamente o pronome átono.
- Coñecer e aplicar as normas de uso do punto, da coma e do punto e coma.
- Coñecer a situación do galego na actualidade e os niveis de competencia da poboación.
- Identificar os diferentes tipos de narrador.
- Coñecer as principais características dos esquemas e a súa tipoloxía.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	CCL, CSC	50%	5%
B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.	B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	CCL	50%	5%
B2.8. Planificación e revisión do escrito en función da situación comunicativa (tema, fins e destinatarios) para elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto.	B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto.	LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas).	CCL CCL	50%	10%
B2.9. Producción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios,	B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais:	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e	CCL, CD, CSC	50%	10%

cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	participación en foros.			
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	15%
B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	CCL	50%	10%
B3.7. Recoñecemento da estrutura dos pronomes persoais e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura dos pronomes persoais e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	CCL, CAA	100%	15%
B4.4. Situación sociolingüística do galego.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno.	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	CCL	50%	10%
B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	CCL	80%	10%

Temporalización:

xaneiro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un texto narrativo.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa navegación.
- Identificar os constituíntes dos verbos, os modos, os tempos verbais e as formas nominais.
- Coñecer e aplicar as normas de uso dos dous puntos, dos puntos suspensivos, das comiñas e das raias.
- Coñecer a valoración social da lingua galega.
- Identificar os diferentes tipos de personaxes, espazo e tempo propios do xénero narrativo.
- Coñecer as principais características dos mapas conceptuais e elaboralos a partir dun modelo.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	CCL, CAA	50%	5%
B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	CCL, CAA	80%	5%
		LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	CAA	100%	10%
B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	CCL, CAA	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%

B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	15%
B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	CCL	50%	10%
B3.7. Recoñecemento da estrutura de verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	CCL, CAA	100%	15%
B4.4. Situación sociolingüística do galego.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno.	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	CCL	50%	10%
B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL, CSC	80%	10%

Temporalización:

xaneiro:

febreiro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un texto narrativo.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado cos medios de transporte.
- Coñecer a conxugación dos verbos regulares e dos irregulares.
- Aplicar as normas de uso do *b* e do *v*.
- Identificar os procesos de normalización e normativización da lingua.
- Distinguir as características da poesía lírica.
- Coñecer as diferenzas entre a lírica tradicional e a lírica culta.
- Coñecer e aplicar a técnica para a elaboración dun resumo.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	CCL, CAA	80%	5%
		LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	CAA	80%	5%
B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	CCL, CAA	50%	10%
		LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	CCL, AAA	50%	10%
		LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	CCL	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%

vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.					
B3.7. Recoñecemento da estrutura de e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	CCL, CAA	100%	15%
B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL, CSC	80%	10%
B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia	LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	CCL	100%	15%
B5.2. Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.	B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	CCL	80%	10%

Temporalización:

febreiro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un texto poético.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado cos seres míticos.
- Clasificar as oracións segundo diferentes criterios (a actitude do falante, o predicado e a voz verbal).
- Coñecer e aplicar as normas de uso do *h*.
- Identificar os préstamos e os procedementos de entrada das palabras na lingua.
- Distinguir os elementos propios da versificación (a métrica, a distribución dos acentos e a rima).
- Identificar algúns tipos de estrofa e de poema.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	CCL, CAA	50%	10%
B1.7. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	CD, CAA, CSIEE	50%	5%
		LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	CD, CCL, CSC	50%	5%
B1.10. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativo.	B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nas que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	CCL, CSC, CSIEE, CCEC	50%	5%

B2.4. Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	CCL	50%	5%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	20%
B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL	100%	20%
B5.1. Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	CCL	80%	15%
B5.2. Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.	B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	CCL	80%	15%

Temporalización:

marzo:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar unha canción.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa paisaxe mariña.
- Coñecer a estrutura da oracións e os tipos de suxeito e de predicado.
- Aplicar as normas de uso do s e do x.
- Identificar os estranxeirismos para intentar evitalos.
- Recoñecer os principais recursos da linguaxe poética.
- Distinguir as metáforas e coñecer o método para crealas.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	CCL, CAA	50%	10%
B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	CCL, CAA	50%	10%
B1.4. Escoita crítica e reflexiva das mensaxes dos medios de comunicación, con especial atención aos programas informativos.	B1.4. Identificar e contrastar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e identificar prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	LGB1.4.3. Identifica e rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	CSC, CAA	80%	10%

B2.5. Uso, progresivamente autónomo, das bibliotecas e das TIC para seleccionar información.	B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos non proceso de aprendizaxe continua.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	CCL, CAA	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL	100%	20%
B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL	100%	20%
B5.6. Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	LGB5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	CCL	80%	10%

Temporalización:

marzo:

abril:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar unha noticia.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa paisaxe de montaña.
- Coñecer os principais complementos da oración: complemento directo, complemento indirecto e complemento circunstancial.
- Aplicar as normas de uso do *n* e do *ñ*.
- Identificar os castellanismos para intentar evitalos.
- Coñecer as principais características do xénero dramático.
- Aprender a reelaborar e mellorar unha produción escrita.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	CCL, CAA	50%	5%
		LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	CCL, CAA	50%	5%
B2.3. Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias).	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	CCL, CSC	50%	5%
		LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	CCL	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.		100%	20%

B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL	100%	20%
B3.10. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	CCL, CAA	80%	10%
B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	CCL	50%	5%
		LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	CCL, CSC	50%	5%
B5.4. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	CCL	80%	10%

Temporalización:

abril: maio:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar unha entrevista.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co teatro e outros espectáculos.
- Coñecer os principais complementos da oración (suplemento, complemento axente, atributo e complemento predicativo)
- Empregar correctamente as vogais.
- Identificar as distintas variedades lingüísticas (históricas, xeográficas, sociais e situacionais).
- Recoñecer as principais características das representacións teatrais.
- Facer dramatizacións a partir dun texto.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas.	B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.	LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	CCL	50%	10%
B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	CCL, CAA	80%	10%
		LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	CAA	80%	10%
		LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.	CCL, CCEC	80%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%

B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL	80%	15%
B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	CCL	80%	10%
B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.	LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	CCL	80%	5%
		LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil.	CCL	80%	5%
		LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	CCL	80%	10%
B5.4. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	CCL	80%	10%

Temporalización:

maio:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar unha reportaxe.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co vestiario e os complementos.
- Identificar as distintas modalidades oracionais.
- Empregar correctamente os grupos cultos.
- Identificar e respectar as variedades xeográficas.
- Coñecer a relación entre a literatura e outras artes como o cine e a música.
- Coñecer e aplicar a técnica de creación de acrósticos.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criteria de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	CCL, CAA	50%	10%
B2.4. Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	CCL	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL, CCC	50%	10%

B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL	80%	20%
B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	CCL	80%	10%
		LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.	CCL	70%	10%
B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.	LGB4.7.3. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	CCL	80%	10%
B5.7. Produción de textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	CCL, CCEC	50%	10%
B5.8. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	CCL, CCEC	80%	10%

Temporalización:

xuño:

1ª
Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro

Tema/UD	Identif. Contidos	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.
1	B1.6	LGB1.6.1.	CCL, CAA	Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea a partir da práctica habitual de autoavaliación e propón solucións para melloralas.	80%	10%
	B1.10	LGB1.10.1.	CD, CAA, CSIEE	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	50%	5%
		B2.8	LGB2.8.2.	CCL	Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto.	80%
	B2.12	LGB2.12.1.	CCL, CAA	Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	50%	5%
	B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	100%	15%
	B3.8.	LGB3.8.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	80%	15%
	B4.6.	LGB4.6.1.	CCL	Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	80%	15%
	B5.2.	LGLB5.2.2.	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	80%	15%
	B5.4.	LGLB5.4.1.	CCL	Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	80%	10%
2	B1.3.	LGB1.3.2.	CCL, CAA	Recoñece a intención comunicativa dos textos.	50%	5%
	B1.5.	LGB1.5.1.	CCL, CAA, CSC	Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	50%	5%
	B1.8.	LGB1.8.2.	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	80%	5%

B2.8.	LGB2.8.2.	CCL	Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto.	80%	5%
B2.12.	LGB2.12.4.	CCL, CSC	Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	50%	10%
B3.1.	LGB3.1.1.	CAA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	50%	10%
B3.3.	LGB3.3.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	100%	15%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	100%	15%
B4.6.	LGB4.4.2.	CCL, CSC	Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	80%	10%
B5.1.	LGLB5.1.2.	CCL	Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	80%	10%
B5.4.	LGLB5.4.1.	CCL	Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	80%	10%
B1.7.	LGB1.7.1.	CCL, CSC	Participa activamente en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais.	50%	5%
B1.10.	LGB1.10.1.	CD, CAA, CSIEE	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	50%	5%
B2.1.	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas e resumos.	70%	10%
B3.1.	LGB3.1.1.	CAA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	50%	10%
B3.5.	LGB3.5.1.	CCL, CD	Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resollen as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	50%	5%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	100%	20%
B3.7.	LGB3.7.1.	CCL	Revisa os textos para puntuar correctamente.	50%	10%
B3.8.	LGB3.8.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	100%	10%
B4.2.	LGB4.1.4.	CCL	Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística.	70%	5%
B5.1.	LGLB5.1.2.	CCL	Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	80%	10%
B5.2.	LGB5.2.3.	CCL	Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico,	70%	10%

				cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.		
4	B1.3.	LGB1.3.2.	CCL	Recoñece a intención comunicativa dos textos.	50%	5%
	B1.9.	LGB1.9.1.	CCL, CSC, CSIEE, CCEC	Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	50%	10%
	B2.6.	LGB2.6.1.	CCL, CAA, CD	Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	60%	5%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CAA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	50%	10%
	B3.2.	LGB3.2.2.	CCL, CAA	Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	70%	10%
	B3.7.	LGB3.7.1.	CCL	Revisa os textos para puntuar correctamente.	100%	10%
	B3.8.	LGB3.8.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	50%	5%
	B4.2.	LGB4.2.1.	CCL	Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega.	50%	5%
	B5.1.	LGLB5.1.2.	CCL	Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	80%	10%
	B5.2.	LGB5.2.3.	CCL	Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	50%	5%

2ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliábeis /Indicadores de logro

Tema/UD	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.
5	B2.1	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	5%
	B2.4	LGB2.4.1.	CCL, CAA, CD, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	50%	15%
	B2.8	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	50%	5%
		LGB2.8.5.	CCL, CCD	Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	50%	5%

B2.11	LGB2.11.1.	CCL, CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	50%	15%
B3.1	LGB3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>j, // e x</i> .	100%	15%
B3.6	LGB3.6.1	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
B5.6	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	10%
B2.1	LGB2.1.1.		Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	5%
B2.3	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	70%	10%
B2.4	LGB2.4.1.	CCL, CAA, CD, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	50%	5%
B2.8	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	50%	5%
B2.11	LGB2.11.1.	CCL, CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	70%	10%
B3.1	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>b e v</i> .	100%	15%
B3.6	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	15%
B4.1	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	5%
B5.1	LGLB5.1.1.	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	80%	10%

6

7	B5.4	LGLB5.4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%
	B1.5	LGB1.5.1.	CD, CA, CSIEE	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións	50%	5%
	B1.10	LGB1.10.1.	CSC, CSIEE, CCEC	Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	50%	10%
	B2.4	LGB2.4.2.	CCL	Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.	50%	10%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. Palabras que comezan por <i>es-</i> e <i>ex-</i> .	70%	10%
	B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	15%
	B3.8	LGB3.8.1.	CCL, CCA	Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	50%	5%
	B4.7	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno..	50%	10%
	B5.3	LGLB5.3.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	50%	10%
	B5.4.	LGLB5.4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	60%	10%
	B5.6	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%
8	B1.3.	LGB1.3.1.	CCL, CAA	Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	50%	5%
	B1.7.	LGB1.7.1	CCL, CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%
	B2.1.	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	10%
		LGB2.1.4.	CCL, CAA	Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto	50%	5%
	B2.8.	LGB2.8.1.	CCL	Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	60%	5%

B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	70%	10%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	10%
B3.11.	LGB3.11.1.	CCL, CAA	Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	50%	5%
B4.1.	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	50%	5%
B5.1.	LGLB5.1.1.	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	80%	10%
B5.4.	LGLB5.4.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	70%	10%
B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%

3ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro

Tema/UD	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.
9	B2.1.	LGB2.1.1.	CCL, CAA	Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	10%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>i, // e x</i> .	100%	15%
	B3.6.	LGB3.6.1	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
	B4.7.	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	80%	15%

	B5.3.	LGLB5.3.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	80%	15%
	B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escrebe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	80%	15%
	B1.2.	LGB1.2.1.	CCL, CAA	Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	50%	10%
	B1.7.	LGB1.7.2.	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	50%	5%
10	B2.1.	LGB2.1.1.		Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	50%	5%
	B2.4.	LGB2.4.1.	CCL, CAA, CD, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	50%	5%
	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
	B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: uso do <i>b e v</i> .	100%	15%
	B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	15%
	B4.4.	LGB4.4.1.	CCL, CSC	Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado	50%	10%
	B4.5.	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	80%	10%
	B5.3.	LGLB5.3.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	80%	10%
	B5.6.	LGLB5.6.1.	CCL, CCEC	Escrebe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	50%	5%
		B1.7.	LGB1.7.1.	CCL, CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%
11	B2.3.	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	50%	10%

B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. Palabras que comezan por <i>es-</i> e <i>ex-</i> .	80%	10%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	20%
B4.1.	LGB4.1.1.	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	80%	15%
B4.5.	LGB4.5.1.	CCL, CSC	Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	80%	15%
B5.5.	LGLB5.5.1.	CCL	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes	80%	10%
B2.3.	LGB2.3.1.	CCL, CSC	Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	50%	10%
B3.1.	LGB3.1.1.	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	50%	10%
B3.4.	LGB3.4.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	100%	15%
B3.5.	LGB3.5.1.	CCL	Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual.	70%	15%
B3.6.	LGB3.6.1.	CCL, CAA	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	100%	10%
B4.8.	LGB4.8.3.	CCL	Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.	70%	15%
B5.7.	LGLB5.7.3.	CCL, CCEC	Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística.	80%	15%
B5.8.	LGLB5.8.1.	CCL, CD	Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	50%	10%

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos narrativos.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas formas de ser.
- Aplicar correctamente as regras de acentuación.
- Coñecer o sistema fonolóxico e a fonética do galego, con especial atención ás vogais.
- Coñecer e describir os acontecementos máis relevantes da historia social da lingua galega no primeiro terzo do século XX.
- Coñecer o panorama literario a comezos do século XX, así como a obra dos principais autores.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES - COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	5%
B2.1. Comprensión, interpretación e análise dun texto narrativo.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido, como o resumo.	CCL, CAA	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico, suficientemente amplo e preciso, co apoio do dicionario.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso, de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.6. Aplicación e valoración das normas de acentuación.	B3.6. Aplicar correctamente as regras de acentuación.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as regras de acentuación nos seus escritos.	CCL, CAA	100%	10%
B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego: vocalismo.	B3.4. Coñecer o sistema fonolóxico e a fonética do galego, con especial atención ás vogais.	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación e ás vogais de grao medio.	CCL, CAA	100%	10%

B4.6. Análise e comprensión dos feitos máis relevantes da historia social do galego no primeiro terzo do século XX.	B4.4. Coñecer e describir os acontecementos máis relevantes da historia social da lingua galega no primeiro terzo do século XX.	LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega no primeiro terzo do século XX.	CCL, CCEC	80%	10%
		LGB4.4.3. Analiza a situación da lingua galega no primeiro terzo do século XX.		80%	10%
B5.1. Identificación e comprensión das etapas na produción literaria en galego nos comezos do século XX.	B5.1. Coñecer o panorama literario a comezos do século XX, así como a obra dos principais autores.	LGLB5.1.2. Comprende e explica as etapas na produción literaria en galego nos comezos do século XX e coñece a obra dos principais autores.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.3. Lecturas comprensivas e expresivas e audicións de textos poéticos representativos da literatura galega nos comezos do século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de textos poéticos representativos da literatura galega nos comezos do século XX.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos poéticos representativos da literatura galega de comezos do século XX.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de comezos do século XX.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de comezos do século XX.	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou poemas representativos da literatura galega de comezos do século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da época.	CCL, CCEC, CAA	80%	10%
		LGLB5.2.3. Comenta de forma guiada textos poéticos representativos da literatura galega de comezos do século XX.		80%	10%

Temporalización:

setembro:

outubro:

▪ OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Ler, comprender e analizar textos narrativos.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co tempo cronolóxico.
- Identificar o xénero dos nomes, formar o feminino e establecer a correcta concordancia co adxectivo.
- Coñecer o sistema fonolóxico e a fonética do galego, con especial atención ás consoantes.
- Coñecer as variedades internas da lingua e identificar os trazos que diferencian as distintas zonas dialectais.
- Coñecer e valorar as achegas do Grupo Nós e dos seus principais representantes á cultura galega e, en concreto, ao ámbito literario.
- Elaborar o comentario crítico dun texto seguindo uns pasos dados.

▪ CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.7. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL	50%	5%
B2.1. Comprensión, interpretación e análise dun texto narrativo.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido, como o resumo, o guión de traballo, as táboas...	CCL, CAA	50%	5%
		LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.		50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico referido ao tempo cronolóxico, suficientemente amplo e preciso, co apoio do dicionario.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso, de diferentes categorías gramaticais, sobre o tempo cronolóxico.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais, sobre o tempo cronolóxico.	CCL, CAA	50%	10%

B3.6. Aplicación e valoración das normas morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas morfolóxicas da lingua galega referidas ao correcto uso do xénero.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas morfolóxicas de formación do feminino e de concordancia de xénero.	CCL, CAA	100%	10%
B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego: consonantismo.	B3.4. Coñecer o sistema fonolóxico e a fonética do galego, con especial atención ás consoantes.	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención ás consoantes e, en concreto, ao n velar.	CCL, CAA	100%	10%
B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega. Uso normalizado da variante dialectal propia da zona.	B4.7. Coñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	CCL, CSC	80%	10%
		LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural.		80%	5%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente a relevancia do Grupo Nós no panorama literario galego e sinala os principais trazos característicos da obra de Risco e Otero Pedrayo.	CCL, CCEC	80%	15%
B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	CCL, CCEC, CAA	80%	10%
B2.13. Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	LGB2.13.2. Crea un texto argumentativo propio a partir dunhas viñetas dadas.	CCL, CAA	50%	10%

Temporalización:

outubro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos narrativos.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co medo.
- Identificar o número dos nomes e adxectivos, formar o plural e establecer a correcta concordancia.
- Diferenciar entre frase e oración, recoñecer a estrutura sintáctica da frase e identificar os tipos de frases que hai.
- Coñecer e identificar as variedades socioculturais da lingua.
- Coñecer e valorar as achegas de Castelao á cultura galega e, en concreto, ao ámbito literario.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	5%
B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	CCL, CAA	50%	5%
B2.8. Uso autónomo dos recursos que ofrecen as TIC para obter información complementaria.	B2.8. Usar e seleccionar información obtida na Rede.	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da información obtida na Rede.	CCL, CD, CAA	50%	5%
		LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.		50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
		LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega.		50%	10%

B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas morfolóxicas da lingua galega referidas ao correcto uso do número e as regras de acentuación.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas morfolóxicas de formación do plural e de concordancia de número, así como as regras de acentuación.	CCL, CAA	100%	10%
B3.8. As principais regras de combinación sintáctica; estruturas sintácticas.	B3.8. Recoñecer e usar enunciados, identificando as principais regras de combinación sintáctica.	LGB3.8.1. Recoñece frases e identifica a palabra nuclear que a organiza sintáctica e semanticamente.	CCL, CAA	100%	10%
		LGB3.8.5. Utiliza a terminoloxía sintáctica correcta.	CCL	100%	10%
B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diastráticas da lingua galega.	B4.7. Coñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades diastráticas da lingua galega.	LGB4.7.5. Recoñece as variedades diastráticas da lingua galega.	CCL, CSC	80%	10%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente a contribución de Castelao á literatura e, en xeral, á cultura galega, e recoñece as principais características tanto da súa obra como do seu pensamento.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos de Castelao, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da época do Grupo Nós.	CCL, CCEC, CAA	80%	5%
		LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos de Castelao, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da época do Grupo Nós.		80%	5%

Temporalización:

novembro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos narrativos.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa arquitectura e o urbanismo.
- Escribir correctamente palabras con *b* e con *v*.
- Recoñecer e diferenciar o suxeito e o predicado.
- Clasificar oracións segundo a natureza do predicado e o significado.
- Coñecer as variedades diafásicas da lingua e identificar a variedade estándar.
- Coñecer a literatura de vangarda en Galicia: principais escolas poéticas e autores máis relevantes.
- Crear caligramas seguindo uns pasos e uns modelos dados.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	5%
		LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega.		50%	5%
B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas ortográficas da lingua galega referidas ao correcto uso de <i>b</i> e <i>v</i> .	LGB3.6.1. Escribe correctamente palabras con <i>b</i> e con <i>v</i> .	CCL, CAA	100%	10%
B3.8. Estructuras sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado e o significado.	B3.8. Identificar as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións.	CCL	100%	10%
		LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado e o significado.		100%	10%

B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.7. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar.	LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	CCL	100%	10%
		LGB4.7.5. Recoñece as variedades diafásicas da lingua galega.	CCL, CSC	80%	5%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos movementos de vangarda, sinalando os seus principais trazos característicos.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.2. Le autonomamente textos representativos da literatura de vangarda, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da época.	CCL, CCEC, CAA	80%	5%
		LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, un poema de Manuel Antonio e sinala os seus trazos vangardistas característicos.		80%	5%
B5.6. Creación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula, co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	B5.6. Crear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	LGLB5.6.1. Crea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	CCL, CCEC, CSIEE	50%	5%
		LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.		50%	5%
B2.10. Utilización das TIC para mellorar a presentación dos escritos.	B2.10. Empregar as TIC para mellorar a presentación dos escritos.	LGB2.10.2. Usa aplicacións informáticas para crear caligramas.	CCL, CD, CAA	50%	5%

Temporalización:

novembro: decembro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos prescritivos.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co tempo meteorolóxico.
- Identificar pronomes persoais, substituír frases nominais polo pronome correspondente e colocar axeitadamente o pronome átono
- Identificar o CD, o CI e o CC e coñecer as unidades que desempeñan esas funcións.
- Coñecer o panorama social e político dos anos da posguerra para entender o proceso de desgaleguización.
- Coñecer os autores máis representativos da literatura do exilio, así como as súas obras máis importantes.
- Crear currículos, en formato impreso ou dixital, seguindo uns pasos e uns modelos dados.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	5%
B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido: o esquema.	CCL, CAA	50%	5%
B2.14. Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e de enriquecemento persoal.	B2.14. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo.	LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como unha ferramenta para organizar os pensamentos, senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL, CSC	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
		LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega.		50%	5%

B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego.	B3.4. Recoñecer e usar a fonética e a fonoloxía da lingua galega.	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética e a fonoloxía da lingua galega.	CCL	100%	10%
B3.6. Aplicación e valoración das normas morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas morfolóxicas da lingua galega referidas ao correcto uso dos pronomes persoais	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas de uso dos pronomes persoais.	CCL, CAA	100%	10%
B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas.	B3.8. Identificar as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL	100%	10%
B4.6. Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. Análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.4. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social.	LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega nos anos de posguerra.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente o panorama literario no exilio, sinalando os autores e obras máis destacados.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, un texto de Blanco Amor e sinala os seus trazos característicos.	CCL, CCEC, CAA	80%	10%
B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral.	B2.2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá, pertencentes ao ámbito laboral.	LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral.	CCL	50%	10%

Temporalización:

xaneiro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar artigos de opinión.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas viaxes e o turismo.
- Utilizar correctamente o *h*.
- Identificar o suplemento, o complemento axente, o atributo e o predicativo, e coñecer as unidades que desempeñan esas funcións.
- Coñecer os acontecementos máis importantes no desenvolvemento do galego desde 1975 ata fins do século XX.
- Coñecer e valorar a obra narrativa de Álvaro Cunqueiro e Ánxel Fole.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B2.5. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión.	B2.5. Comprender e interpretar textos xornalísticos de opinión.	LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: artigo de opinión, columna e editorial.	CCL, CSC	50%	10%
B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido, como o resumo.	CCL, CAA	50%	5%
		LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.		50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas ortográficas da lingua galega.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas referidas ao uso do <i>h</i> .	CCL, CAA	100%	10%

B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas.	B3.8. Identificar as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL, CAA	80%	10%
		LGB3.8.5. Utiliza a terminoloxía sintáctica correcta.	CCL	80%	10%
B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso, asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	CCL, CSC	80%	10%
		LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.		80%	5%
		LGB4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.		80%	5%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega entre os anos cincuenta e setenta do século pasado, así como os principais autores e obras.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos de Álvaro Cunqueiro e Ánxel Fole, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico dos anos cincuenta.	CCL, CCEC, CAA	80%	10%

Temporalización:

xaneiro:

febreiro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos xornalísticos de opinión.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa xustiza e as leis.
- Analizar morfoloxicamente e conxugar verbos.
- Diferenciar unha oración simple dunha oración composta.
- Recoñecer as diferentes clases de oracións compostas.
- Saber que é a lusofonía e que ámbito xeográfico abarca.
- Coñecer e valorar a obra narrativa de Neira Vilas e dalgúns autores representativos da Nova Narrativa Galega.
- Crear unha instancia seguindo uns modelos dados e tendo en conta certas indicacións.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B2.4. Comprensión e interpretación de textos argumentativos.	B2.4. Comprender e interpretar textos argumentativos.	LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	CCL	50%	5%
B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns e mais dos mecanismos de cohesión textual.	B3.9. Recoñecer, explicar e usar nexos textuais, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa nexos textuais, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	CCL	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.2. Recoñecemento e uso das formas verbais da lingua galega e das perífrases.	B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	CCL	80%	10%
B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas ortográficas da lingua galega.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as regras de formación do plural.	CCL, CAA	100%	10%

B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración.	B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL	100%	10%
		LGB3.8.4. Clasifica oracións.		100%	10%
B4.3. A lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	B4.2. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século xxi.	CCL, CSC, CCEC	70%	10%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica os principais autores e obras da narrativa galega dos anos sesenta.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos de narradores dos anos sesenta, resume o seu contido e sinala os seus trazos característicos definitorios.	CCL, CCEC, CAA	80%	10%
B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito administrativo.	B2.11. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito administrativo.	LGB.2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito administrativo: a instancia.	CCL, CSC	70%	10%

Temporalización:

febreiro:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Analizar mensaxes publicitarias.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co ocio.
- Utilizar correctamente certas terminacións: *-nte/-mento; -za/-cia, -zo/-cio, -zón/-ción*.
- Recoñecer as diferentes clases de oracións compostas subordinadas.
- Analizar oracións subordinadas substantivas.
- Identificar os prexuízos lingüísticos e argumentar acerca de como afectan ao proceso normalizador da lingua.
- Coñecer e valorar os principais representantes da poesía galega de posguerra, así como as súas obras máis importantes.
- Coñecer as características dos folletos, os dípticos e os trípticos e crear un tríptico de acordo cunhas pautas dadas.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B2.6. Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	B2.6. Comprender e interpretar as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	CCL, CSC	50%	5%
B2.7. Lectura crítica e reflexiva que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios.	B2.7. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación, con especial atención á publicidade.	CCL, CSC	50%	5%
B2.10. Utilización das TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	B2.10. Empregar as TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios.	CCL, CD	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%

B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras.	B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras.	LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	CCL	50%	10%
B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplicar correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas relativas ao uso de certos sufixos deverbais.	CCL, CAA	100%	10%
B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración.	B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.4. Clasifica oracións.	CCL	100%	10%
		LGB3.8.5. Utiliza a terminoloxía sintáctica correcta.		100%	5%
B4.8. Prexuízos lingüísticos.	B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	CCL, CSC	70%	10%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica as xeracións poéticas de posguerra, así como os seus autores e obras máis representativos.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas e audicións de textos poéticos da literatura dos anos cincuenta.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de textos poéticos da literatura dos anos cincuenta.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos poéticos da literatura dos anos cincuenta.	CCL, CD	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos de poetas das xeracións de posguerra, resume o seu contido e sinala os seus trazos característicos definitorios.	CCL, CCEC, CAA	80%	5%
		LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos poéticos das xeracións de posguerra (anos cincuenta) e sinala os seus trazos característicos.		80%	5%

Temporalización:

marzo:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un guiión cinematográfico.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado co cine.
- Utilizar correctamente o infinitivo conxugado.
- Identificar e analizar oracións subordinadas adxectivas.
- Coñecer o estado do galego na actualidade, no referente ao seu uso e á competencia dos falantes.
- Coñecer e valorar algúns poetas representativos da Xeración das Festas Minervais, así como algunhas das súas obras máis destacadas.
- Crear haikus seguindo uns modelos dados e tendo en conta as características que os definen.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	5%
B2.8. Uso autónomo dos recursos que ofrecen as TIC para obter información complementaria.	B2.8. Usar e seleccionar información obtida na Rede.	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da información obtida na Rede.	CCL, CD, CAA	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.2. Recoñecemento e uso das formas verbais da lingua galega e das perífrases.	B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais da lingua galega.	CCL	100%	10%
B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración.	B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL	100%	5%
		LGB3.8.4. Clasifica oracións.		100%	5%

B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. Presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia, atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados, así como ás tendencias de evolución.	LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	CCL, CSC, CD	70%	5%
		LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	CCL, CSC	70%	5%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica as xeracións poéticas de posguerra, así como os seus autores e obras máis representativos, e coñece o desenvolvemento do teatro entre os anos cincuenta e setenta.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas e audicións de textos poéticos da literatura de posguerra.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de textos poéticos da literatura de posguerra.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos poéticos de autores da Xeración das Festas Minervais.	CCL, CD	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos poéticos de autores da Xeración das Festas Minervais e sinala os seus trazos característicos.	CCL, CCEC, CAA	80%	10%
B2.5. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión.	B2.5. Comprender e interpretar textos xornalísticos de opinión.	LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	CCL	50%	10%
B2.13. Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.	CCL	50%	10%

Temporalización:

marzo:

abril:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar un guión televisivo.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coa radio e a televisión.
- Identificar e utilizar correctamente as perífrases verbais.
- Recoñecer e analizar oracións subordinadas adverbiais.
- Valorar a importancia dos medios de comunicación na normalización da lingua.
- Coñecer e valorar algúns autores e autoras da narrativa actual, así como analizar textos representativos.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.7. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL	50%	5%
B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.	CCL, CAA	50%	5%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras.	B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia.	LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	CCL, CAA	60%	10%
		LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega de prefixos habituais no uso da lingua galega.	CCL	50%	5%

B3.2. Recoñecemento e uso das formas verbais da lingua galega e das perífrases.	B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	CCL	100%	10%
B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración.	B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.4. Clasifica oracións.	CCL	100%	10%
		LGB3.8.5. Utiliza a terminoloxía sintáctica correcta.		100%	10%
B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	CCL, CSC	60%	10%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica os autores e autoras máis representativos do panorama narrativo actual.	CCL, CCEC	80%	10%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos de narradores e narradoras actuais.	CCL, CCEC, CAA	80%	5%
		LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos da narrativa actual.		80%	10%

Temporalización:

abril:

maio:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos literarios e non literarios.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas novas tecnoloxías.
- Identificar e utilizar correctamente os adverbios e as preposicións.
- Recoñecer as principais relacións semánticas entre palabras.
- Valorar a importancia de Internet na normalización do galego.
- Coñecer e valorar algúns autores e autoras da poesía e do teatro actuais, así como analizar textos representativos.
- Crear unha presentación multimedia seguindo unhas pautas dadas.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.14. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión.	B3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión doutras.	CCL, CAA	80%	10%
B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL, CAA	100%	15%
B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos;	B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polos verbos.	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL	100%	15%

estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.					
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica os autores e autoras máis representativos da poesía e do teatro actuais.	CCL, CCEC	80%	15%
B5.2. Lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.3. Comenta, de forma guiada, un texto poético ou teatral actual, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co período literario correspondente.	CCL, CCEC, CAA	80%	15%
B2.10. Utilización das TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	B2.10. Empregar as TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	LGLB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación das creacións propias.	CCL, CD	50%	10%

Temporalización:

maio:

▪ **OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

- Ler, comprender e analizar textos literarios e non literarios.
- Recoñecer, explicar e usar un léxico amplo relacionado coas redes sociais.
- Utilizar correctamente os grupos consonánticos -cc- e -ct-.
- Recoñecer as causas dos cambios semánticos, distinguir os diferentes tipos de cambios semánticos e identificar os principais recursos empregados.
- Analizar o uso do galego en diferentes ámbitos sociais.
- Coñecer e valorar os novos modos de creación literaria que achega a tecnoloxía dixital.

▪ **CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES – COMPETENCIAS CLAVE**

Competencias clave (CC): comunicación lingüística (CCL), competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), competencia dixital (CD), aprender a aprender (CAA), competencias sociais e cívicas (CSC), sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e conciencia e expresións culturais (CCEC).

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	CC	Grao mínimo	Peso específico
B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias de calquera texto oral.	CCL, CD	50%	10%
B2.13. Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado.	CCL	50%	10%
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso, de diferentes categorías gramaticais.	CCL, CAA	50%	10%
B3.14. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión.	B3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión doutras.	CCL, CAA	70%	10%

B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas da lingua galega.	CCL, CAA	100%	10%
B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos sociais e privados. Tendencias de evolución.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados así como ás tendencias de evolución.	LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	CCL, CSC	80%	10%
		LGB4.2.3. Analiza gráficas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	CCL, CSC, CD	80%	10%
B2.8. Uso autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información complementaria.	B2.8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e doutras fontes de información impresa ou en formato dixital.	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	CCL, CD	50%	10%
B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica creadores e creadoras de literatura en soporte dixital.	CCL, CD, CCEC	100%	10%
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos poéticos e teatrais representativos da literatura galega actual.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos poéticos e teatrais da literatura galega actual.	LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e dramatizadamente textos de distintos xéneros da literatura galega actual en soporte dixital.	CCL, CD	50%	5%
		LGLB5.3.2. Participa con proveito da audición e visualización de creacións literarias en soporte dixital.		50%	5%

Temporalización:

xuño:

8. METODOLOXÍA DIDÁCTICA

Tendo presente que a función do profesor/a no proceso ensino-aprendizaxe é a de mediador entre o alumno/a e os contidos, a metodoloxía empregada neste proceso debe partir do principio de aprender a aprender; desta forma, poténciase unha aprendizaxe autónoma. O profesor/a proporcionará as ferramentas para que o alumno/a aprenda a aprender. Isto supón dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuar aprendendo de xeito cada vez máis eficaz. Inclúe, ademais, habilidades para obter información e transformala en coñecemento propio.

Coa intención de valorar os coñecementos que o alumnado posúe, establecerase un diálogo no inicio de cada unidade, para levar a cabo unha metodoloxía motivadora e significativa, relacionando os coñecementos que eles/elas teñen cos novos, cos que se van enfrontar e facer así unha ensinanza globalizadora.

Para o desenvolvemento dos distintos bloques de contido, o alumnado lerá diversos textos literarios e xornalísticos; deles extraerá as súas características a través dun método indutivo. Traballarán en grupos reducidos ou todo o grupo de clase; tamén realizarán outras actividades de maneira individual ou por parellas. Co todo, o/a profesor/a prestará sempre atención individualizada a aqueles alumnos/as que a precisen. Tódalas actividades corríxense oralmente, entre todos/as na aula, de maneira participativa. Esta metodoloxía, combinada co traballo en equipo, potenciará a cooperación, a solidariedade e a necesidade que temos de relacionarnos e compartir cos semellantes os nosos coñecementos e habilidades, pero sen esquecermos as aprendizaxes individualizadoras segundo as dificultades do alumnado.

A metodoloxía empregada será motivadora, baseada na variedade de actividades (xogos de lingua, pasatempos, lectura comprensiva de textos...), que a ser posible poderán estar apoiadas por imaxes, presentacións de "PowerPoint", audicións musicais... Así mesmo, proporemos actividades de repaso para realizar en grupo ou individualmente.

Ademais, debemos presentarlles a utilidade dos contidos, como por exemplo, a redacción dunha carta á directora do centro manifestando preocupación pola mellora dalgunhas instalacións.

Polo que respecta á lectura, para cada trimestre establecemos unha obra de lectura obrigada, variadas en xéneros e en soportes, e relacionadas coa materia ou cos contidos transversais. Para esta actividade empregaremos dúas sesións na clase e os/as alumnos/as lerán as obras pola súa conta. Nunha primeira sesión comezaremos a lectura, o/a profesor/a comentará os aspectos a ter en conta e tamén proporá actividades relativas ao contido ou aos elementos da narración. Se algún alumno/a comezara a lectura pódese establecer un diálogo crítico ou reflexión colectiva sobre a obra. Logo, na segunda sesión, marcada polo profesor/a en acordo co alumnado, realizarase unha proba escrita.

Posibles aspectos:

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxías activas:
  - Combinar traballo individual e cooperativo
  - Aprendizaxe por proxectos
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas
- Uso habitual das TIC
- Papel facilitador do profesor/a

8.1 ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

Posibles estratexias:

- Memorización comprensiva
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa,...
- Elaboración de sínteses
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos
- Comentarios de textos, gráficos, mapas
- Resolución de problemas
- Estudo de casos (proxectos)
- Simulacións

8.2.SECUENCIACIÓN HABITUAL DE TRABALLO NA AULA

Posible secuencia:**Motivación:**

- Presentación actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, ,etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado
- Información complementaria para reforzo e apoio
- Información complementaria para afondamento e ampliación

Traballo persoal

- Lectura e comprensión de textos
- Análise de documentos, pequenas investigación, etc.
- Resposta a preguntas
- Resolución de problemas
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses, mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, (Rúbricas)
- Exposicións orais
- Probas escritas
- Traballos individuais e en grupo
- Observación do traballo na aula

8.3. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Como libro base en formato papel utilizarase o da editorial Anaya en todos os cursos. Así mesmo, empregaremos o libro dixital da mesma editorial.

En 1º e º de ESO, tamén se poderán utilizar os diferentes materiais que nos proporciona a plataforma EDIXGAL.

Outros recursos que se poden utilizar:

- Fichas de traballo da diversidade, lecturas complementarias, material para o desenvolvemento das competencias...

- Cadernos complementarios de ortografía, léxico, morfosintaxe e expresión escrita.
- Recursos que ofrece a páxina web: <https://www.ogalego.eu/>
- Recursos na web da SXPL, da Universidade e da RAG (tradutores, dicionarios...).

9. AVALIACIÓN

9.1. AVALIACIÓN INICIAL

Nas primeiras semanas do curso realizarase unha avaliación inicial do alumnado, co fin de coñecer o seu nivel nas diferentes competencias clave. Esta avaliación inicial non consistirá nunha única proba, senón que será o resultado dun conxunto de tarefas conducentes a proporcionar unha visión o máis completa posible das fortalezas e debilidades do alumnado.

Os criterios para a avaliación inicial do alumnado tomarán como referencia os obxectivos marcados para a mesma materia no final da Educación Primaria, salvo que haxa alumnos/as con necesidades educativas especiais que xa fose diagnosticado polo departamento de Orientación. Neste caso, o deseño das probas de avaliación inicial será consensuado con dito departamento.

Como instrumentos de avaliación inicial poderán empregarse algúns dos seguintes:

- Proba escrita que combine exercicios de redacción, lectura comprensiva e interpretación de textos variados.
- Dinámicas de clase que impliquen a participación oral do alumnado e a súa interacción co profesor e cos compañeiros.
- Asignación dunha tarefa para a casa, consistente, por exemplo, nun breve traballo de investigación.
- Actividade práctica na aula de lectura e expresión oral.

Se os resultados desta avaliación inicial o aconsellan, poderán adoptarse algunhas das medidas que se detallan a continuación:

A. MEDIDAS COLECTIVAS:

- Programación de varias sesións de clase destinadas a reforzar debilidades detectadas nos alumnos.
- Elaboración de material didáctico para que os alumnos, en casa, poidan reforzar debilidades detectadas na avaliación inicial.
- Reorganización da temporalización prevista nesta programación, co fin de adecuala ás necesidades máis urxentes do alumnado.

B. MEDIDAS INDIVIDUAIS:

- Elaboración de material didáctico para que cada alumno, na casa, poida reforzar as competencias clave nas que ten acadado un nivel inferior ao dos compañeiros.
- Organización dun número limitado de titorías nalgún recreo ao longo das primeiras semanas, orientadas en todo caso a dar pautas de traballo para corrixir as carencias detectadas.

9.2. AVALIACIÓN CONTINUA

A avaliación caracterízase por ser continua, integradora e individualizada, polo que require unha constante recollida de información. Deste xeito, valoraranse as actitudes e hábitos de traballo do alumnado, os coñecementos e os contidos procedimentais e, principalmente, a consecución das competencias clave.

Ao longo de cada curso realizaranse catro sesións de avaliación, tres trimestrais (ordinarias) e unha extraordinaria no mes de setembro.

Os progresos dos alumnos e alumnas valoraranse en relación co punto de partida, que se recollerá na avaliación inicial. A partir desta información, o profesor seleccionará aqueles contidos e obxectivos máis adecuados á realidade dos alumnos e planificará as actividades que lles permitan progresar desde a súa situación inicial.

Ao final de cada trimestre pode contarse con moi diverso material avaliable e cualificable de acordo co tipo e número de actividades realizadas polo alumno/a. Os criterios de cualificación varían, relativamente, de acordo ao tipo de actividade. Nas probas concretas obxecto de exame escrito propiamente dito, indícase a cualificación numérica de cada cuestión.

A avaliación apóiase na recollida de información, a través tanto da observación diaria na aula, como nos diferentes traballos solicitados, caderno e probas obxectivas que se propoñan. De forma xeral, usaranse as seguintes ferramentas:

- Rexistros de avaliación: un por cada tema.
- Probas escritas: realizarase unha proba escrita cada dous temas, de tal maneira que ao menos haxa dúas por avaliación. Estas probas inclúen probas de lectura e comprensión. A lectura de carácter obrigatorio será avaliada con probas orais ou escritas que versarán sobre o contido da mesma.
- Caderno da aula: avaliarase o traballo na aula a través do caderno do alumno ou alumna.
- Traballos variados: a adquisición do coñecemento dos diferentes contidos tratados na aula serán avaliados tamén con exercicios e actividades preparados para este caso.
- Exposicións orais.

Tanto as exposicións orais, como as escritas, incluído o caderno, avalíaranse seguindo os modelos de rúbrica que se achegan nos anexos.

A ponderación dos instrumentos de avaliación realizarase normalmente do seguinte xeito:

Probas escritas (CCL, CAA, CCEC): 70%	Traballos (CCL) en relación con outras competencias: 20%	Actitude e traballo na aula (CCL) en relación con outras competencias: 10%
<ul style="list-style-type: none"> • Realizaranse dous exames por trimestre onde os estudantes deben demostrar os coñecementos e capacidades, así como os seus recursos expresivos. • Nas probas concretas escritas, indícase a cualificación numérica de cada cuestión.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecturas obrigatorias (CCEC). • Traballo na clase e/ou na casa e rexistrado no caderno (CAA, CSIEE). • Comentarios de textos literarios e/ou lingüísticos e textos de creación persoal (CAA, CCEC). • Traballos de investigación individuais ou en grupo (CAA, CCEC, CD, CMCCT, CSIEE). • Exposicións orais. dramatizacións, recitados...	<ul style="list-style-type: none"> • Participación activa no traballo desenvolvido na aula (CAA, CSC). • Respecto ás normas e ao traballo en equipo (CSC). • Uso correcto do material (CSC).

Dentro do 10% da puntuación na actitude e observación do traballo na aula, tamén se terán en conta:

- O esforzo habitual no desenvolvemento das tarefas.
- O progreso e mellora no seu proceso de aprendizaxe.
- O interese e eficacia na autocorrección das tarefas.
- Unha actitude colaboradora e respectuosa no traballo en equipo.
- A contribución á convivencia.
- O respecto ás quendas de palabra, ás opinións diferentes e á diversidade lingüística e cultural.

O alumno/a que ao acabar o curso teña de nota media na materia entre 10-5 puntos promociona ao curso seguinte. Teranse en conta os criterios de cualificación explicados anteriormente. Á hora de avaliar, sopesarase todos os contidos e terase en conta que a nosa materia é considerada como materia con contidos progresivos, polo tanto valorase a evolución positiva e global do alumnado.

9.3. RECUPERACIÓN DE AVALIACIÓNS

Recuperación das avaliacións por trimestres: o alumnado que non supere a correspondente avaliación deberá presentar con anterioridade á proba escrita o caderno con todas as actividades realizadas en cada trimestre, coidando a ortografía e a presentación (marxes, enunciado das actividades, data...). A proba escrita realizarase ao comezo do seguinte trimestre ou no mes de xuño, e suporá o 70% da nota; o 30% restante corresponderá ao caderno de actividades.

9.4. AVALIACIÓN FINAL

Recuperación do curso: os alumnos deberán presentarse á recuperación final de xuño se non superaron o curso nos supostos anteriormente relacionados. Neste caso o profesor valorará o traballo realizado durante o curso ata un 30%. A proba escrita corresponderase coas tres avaliacións e suporá o 70% da nota final.

9.5. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

A nivel de centro seguiremos os criterios especificados no artigo 23 do DOG do 29/6/2015.

Promocionarán ao curso seguinte os alumnos/as que:

- a) Superaran todas as materias do curso
- b) Teñan avaliación negativa en unha ou dúas materias, sempre que estas non sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.

Repetirán aqueles alumnos/as que:

- a) Teñan avaliación negativa en tres ou máis materias
- b) Teñan avaliación negativa en dúas materias que sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.

Excepcións

Pode autorizarse a promoción con **tres materias** se:

- a) **Dúas delas non son simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.**
- b) Que o equipo docente considere que a natureza das materias con avaliación negativa non lle impide ao alumno/a seguir con éxito o curso seguinte, que ten expectativas favorables de recuperación e que a promoción beneficiará a súa evolución educativa.

O claustro de profesores acorda que para que un alumno se beneficie desta excepción deberá amosar un traballo continuado nas materias aínda que, polas súas circunstancias particulares non poida superalas.

Enténdese que debe intentar seguir o desenvolvemento normal das clases, traer o material necesario (non facelo supón tamén una falta leve ás normas de convivencia), presentarse as probas correspondentes e resolvelas na medida das súas posibilidades.

As actitudes negativas e/ou o abandono deberán ser reflectidas polos profesores ao longo do curso e nas sesións de avaliación.

Desta maneira trataremos de evitar que os alumnos sen necesidades educativas especiais decidan abandonar unha ou máis materias, co agravio comparativo e mal exemplo que isto supón cara ao resto dos seus compañeiros.

- c) Que se lle apliquen ao alumno/a as medidas de atención educativa propostas no consello orientador ao que se refira o apartado 7 do artigo 23.
- d) Que tendo avaliación negativa en Lingua Galega Literatura e Matemática ou en Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas, o equipo docente considere que pode seguir con éxito o curso seguinte, que ten posibilidades de recuperación e que a promoción beneficiará a súa evolución educativa, sempre que se lle apliquen as medidas de atención educativa propostas no consello orientador.

9.6. RECUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

Ao tratarse dunha materia con contidos progresivos, considérase que o/a alumno/a alcanzou os obxectivos fixados para a materia pendente sempre que obteña unha avaliación continua positiva nas dúas primeiras avaliacións do curso en que está matriculado. No caso de que isto non suceda, o/a alumno/a deberá realizar unha proba final da materia no mes de maio e/ou setembro.

A este efecto, ademais das actividades de repaso e reforzo que se realicen ao longo do curso, durante o mes de abril proporcionaráselles un plan intenso de actividades que versarán sobre os contidos mínimos esixibles na proba extraordinaria.

En todo caso, a cualificación positiva dunha materia implicará a superación das materias pendentes.

10. CONCRECIÓN DE ELEMENTOS TRANSVERSAIS

- CL = Comprensión lectora: todos os cursos, con maior incidencia en 1º e 2º de ESO.
- EOE = Expresión oral e escrita: en todos os cursos, con maior incidencia en 1º e 2º de ESO.
- CA = Comunicación audiovisual: todos os cursos.
- TIC = Tecnoloxía da información e comunicación: en todos os cursos.
- EMP = Emprendemento: en todos os cursos, con maior incidencia en 1º e 2º de ESO.
- EC = Educación cívica: en todos os cursos.
- PV = Prevención da violencia: en todos os cursos.

11. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

11.1. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

1.- Avaliación do proceso de ensino e de práctica docente (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
Proceso de ensino:				
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
3.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
4.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
5.- Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
6.- Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
7.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
8.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
9.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
10.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorporáanse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames, etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
12.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
13.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

11.2. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Neste apartado pretendemos promover a reflexión e a autoavaliación da realización e o desenvolvemento da programación didáctica. Para iso, ao finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que nos permitan avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo, propoñemos o uso duns indicadores de logro para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto; esta realizarase ao final de cada trimestre, para así poder recoller as melloras no seguinte. A devandita ferramenta descríbese a continuación:

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos da unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			
Interdisciplinabilidade			

12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

12.1. MEDIDAS ORDINARIAS

- Faise un agrupamento específico de 5 alumnos/as en 1º de ESO por presentar bastantes dificultades na lectoescritura e na comprensión, tanto oral coma escrita.
- Proponse apoio na aula para outros tres alumnos de 1º de ESO por un motivo semellante.
- Realízase un agrupamento específico en 2º de ESO de catro alumnos por presentar serias dificultades na comprensión e na lectoescritura.
- Proponse o apoio na aula a outros tres alumnos con problemas de dislexia e TDAH (neste caso a nai négase a que vaia ao agrupamento específico).

12.2. MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

- Realízase unha ACS para unha alumna de 1º de ESO que repite e que os informes médicos e psicopedagóxicos indican unha importante dificultade para o desenvolvemento normal das tarefas.

- Continúase cunha ACS para unha alumna de 2º de ESO con síndrome de Down e que presenta serias dificultades na comprensión e na expresión (Báixase o nivel da que tiña anteriormente, asimilándoa a un 3º de EP)..
- Continúase con outra ACS para outro alumno de 2º de ESO con importantes dificultades na lectoescritura e na comprensión, ademais de presentar trazos imprevisibles no seu comportamento.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Este departamento promoverá e/ou participará nas seguintes actividades:

- a) Equipo de dinamización da lingua galega.
- b) Biblioteca do centro.
- c) Actividades letras galegas: relatorios, visitas,...
- d) Calquera outra que se organice desde o propio centro.

14. DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Lingua galega e literatura	1º ESO	A	Carlos Vázquez García
Lingua galega e literatura	1º ESO	Agrupamento	Marta Rodríguez (Departamento de Francés)
Lingua galega e literatura	2º ESO	A	Carlos Vázquez García
Lingua galega e literatura	2º ESO	Agrupamento	Carlos Vázquez García
Lingua galega e literatura	3º ESO	A	Carlos Vázquez García
Lingua galega e literatura	4º ESO	A	Carlos Vázquez García

15. ANEXOS

15.1. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN COMPETENCIAL

15.1.1 REGISTRO DE AVALIACIÓN DO CADERNO

	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON	
A portada do caderno, inclúe o curso, a materia, a data de inicio do caderno e o nome?																			
Indícase o inicio de cada tema e aparece a data en que toman os apuntamentos, se realizan as actividades, etc.?																			
Ao realizar unha actividade, cópiase o enunciado, ou polo menos indícase o seu número e onde atopalo (páxina do libro, fotocopias, Internet, etc.)?																			
Coidouse a ortografía e o uso correcto dos símbolos necesarios, así como a limpeza?																			
Respectáronse as marxes e realizouse unha distribución adecuada dos contidos do caderno?																			
Incluíronse correccións e aclaracións sempre que foi necesario?																			
Realizáronse ilustracións, debuxos, esquemas, resumos e/ou mapas mentais, que axuden no estudo e comprensión do contido?																			

NOTA: Esta escala de observación pódese empregar en calquera dos tres tipos de avaliación interna:

- Autoavaliación: os alumnos e as alumnas avalían o seu propio rendemento.
- Coavaliación: os alumnos avalíanse entre eles, intercambiando o seu papel de avaliados e avaliadores alternativamente.
- Heteroavaliación: a que realiza o profesorado ao seu alumnado.

15.1.2. RÚBRICA DE EXPOSICIÓN ORAL

OBXECTIVO	PUNTOS	EXCELENTE; 4	ALTO; 3	BAIXO; 2	ESCASO; 1
COMUNICACIÓN ORAL	1	Saúda ao comezar, preséntase e nomea o tema a tratar.	Preséntase e nomea o tema a tratar.	Saúda ao comezar e nomea o tema a tratar.	Saúda ao comezar e/ou preséntase.
	2	Vocaliza, usa o volume e o ton de forma correcta e coida a linguaxe non verbal.	Vocaliza, usa o volume e o ton de forma correcta, pero non coida a linguaxe non verbal.	Coida a linguaxe non verbal.	Usa o volume de forma adecuada.
	3	Realiza unha introdución esquemática e a orde da exposición é lóxica.	A orde da exposición é lóxica.	Realiza unha introdución esquemática da exposición.	A exposición presenta certa orde.
	4	Achega conclusións, invita a realizar preguntas e despídese.	Achega conclusións e invita a realizar preguntas.	Achega conclusións ou invita a realizar preguntas.	Despídese.
CONTIDO DA EXPOSICIÓN	5	A información que transmite é correcta e centrada no tema.	A información que transmite é do tema, pero ten algunhas incorreccións.	A información que transmite é correcta, pero doutro tema.	A información que transmite é doutro tema e ademais é errónea.
	6	A información foi traballada e elaborada polo propio alumno ou alumna a partir das fontes de información indicadas.	A información parece ter sido elaborada polo alumno ou alumna, pero non indicou as súas fontes.	Parte da información transmítese directamente desde unha ou varias fontes.	A información simplemente transmítese desde as fontes sen comprobar a súa fiabilidade.
	7	Emprega a linguaxe de forma adecuada e amena, utilizando vocabulario (técnico) acorde ao tema.	Emprega a linguaxe de forma adecuada e utiliza vocabulario (técnico) acorde co tema.	Emprega vocabulario (técnico) acorde co tema.	Emprega a linguaxe de forma adecuada.
	8	Responde ás preguntas con acerto e precisión.	Responde ás preguntas, pero deu algúns datos irrelevantes.	Responde a algunha pregunta con erros ou vaguidades.	Non responde a ningunha pregunta ou faino con continuos erros.
RECURSOS DE APOIO	9	Interactúa co auditorio mediante varias actividades que facilitan a comprensión do tema da exposición.	Realiza algunha actividade de apoio que facilita a comprensión do tema.	Realiza algunha actividade de apoio, pero non facilita a comprensión do tema por desviarse del.	Non realiza ningunha actividade de apoio que facilite a comprensión do tema da exposición.
	10	Emprega apoio audiovisual para recordar datos ou dar exemplos importantes, e é creativo.	Emprega apoio audiovisual que non achega información relevante ou non é creativo.	Emprega apoio audiovisual que se limita a ler ou proxectar, sen realizar unha exposición adecuada.	Apenas emprega apoio audiovisual ou carece del.

15.1.3. RÚBRICA DE EXPOSICIÓN CON FERRAMENTAS DIXITAIS

OBJECTIVO	PUNTOS	EXCELENTE; 4	ALTO; 3	BAIXO; 2	ESCASO; 1
CONTIDO	1	A presentación é creativa, amena e orixinal.	A presentación mostra certa creatividade e é amena.	A presentación está desenvolvida a partir dun equipo xa existente.	A presentación non é de autoría propia.
	2	A presentación cobre o tema con profundidade, mostrando un coñecemento profundo sobre el.	A presentación cobre o tema de forma adecuada, mostrando un coñecemento adecuado sobre el.	A presentación cobre o tema, pero só inclúe información esencial sobre el, mostrando certos erros na asimilación do contido.	A presentación apenas inclúe a información esencial do tema, mostrando erros ou carencias na asimilación do contido.
	3	O uso de imaxes e/ou vídeos é amplo e adecuado, axudando á comprensión do tema.	O uso de imaxes e/ou vídeos é correcto; algunhas imaxes axudan á comprensión do tema.	O uso de imaxes e/ou vídeos é limitado, e non achegan nada nin axudan á comprensión do tema.	Empréganse imaxes e/ou vídeos que acaparan a exposición do tema, pero non achegan nada ao traballo.
	4	A presentación ten un ou ningún erro ortográfico ou gramatical.	A presentación ten entre 2 e 4 erros ortográficos ou gramaticais.	A presentación ten entre 5 e 7 erros ortográficos ou gramaticais.	A presentación ten 8 ou máis erros ortográficos ou gramaticais.
ORGANIZACIÓN	5	A presentación inclúe portada (que introduce o tema e aos autores) e un índice, e remata cunha diapositiva de conclusións e unha de agradecemento que ademais invita a realizar preguntas.	A presentación inclúe unha portada e remata cunha diapositiva de conclusións e unha de agradecemento que ademais invita a realizar preguntas, pero carece de índice.	A presentación inclúe unha portada e un índice, e remata cunha diapositiva de conclusións e unha de agradecemento, pero non invita a facer preguntas.	A presentación inclúe unha portada, pero non un índice, nin conclusións, nin invita a facer preguntas.
	6	A presentación mostra unha orde lóxica na exposición do contido: é doado de seguir.	A presentación está bastante organizada; algunha idea ou transparencia parece fóra de lugar, pero en xeral é doada de seguir.	A presentación é un pouco difícil de seguir; algunhas ideas ou transparencias parecen fóra de lugar.	As ideas parecen estar ordenadas ao azar, con ideas e transparencias totalmente fóra de lugar. Tamén pode tratarse dunha copia doutra presentación.
	7	A carga de traballo está dividida equitativamente e é compartida por todos os membros do grupo.	A carga de traballo está dividida equitativamente, pero non é compartida por todos os membros do grupo.	Unha ou dúas persoas do grupo non realizaron a súa parte do traballo.	Máis de dúas persoas do grupo non realizaron a súa parte do traballo.

NOTA: Esta rúbrica pódese empregar en autoavaliación, coavaliación e heteroavaliación.

15.1.4. RÚBRICA DE TRABALLOS ESCRITOS

OBJECTIVO	PUNTOS	EXCELENTE; 4	ALTO; 3	BAIXO; 2	ESCASO; 1
CONTIDO	1	O tema obxecto do traballo está ben definido e trátase de forma adecuada.	O tema está definido parcialmente, pero trátase de forma adecuada.	O tema está ben definido, pero déixanse puntos importantes sen tratar.	O tema está definido parcialmente e a información sobre el é escasa.
	2	O texto mostra que o coñecemento acerca do tema é excelente.	O texto mostra que o coñecemento acerca do tema parece ser bo.	O texto mostra certos erros na asimilación do contido.	O texto mostra erros e carencias na asimilación do contido.
	3	O uso de imaxes e infografías é amplo e adecuado.	O uso de imaxes e infografías é correcto.	O uso de imaxes e infografías é limitado, pero adecuado.	O uso de imaxes e infografías non chega nada ao traballo.
	4	O traballo ten un ou ningún erro ortográfico ou gramatical.	O traballo ten entre 2 e 4 erros ortográficos ou gramaticais.	O traballo ten entre 5 e 7 erros ortográficos ou gramaticais.	O traballo ten 8 ou máis erros ortográficos ou gramaticais.
	5	A presentación do traballo é esmerada e coidada.	A presentación do traballo é adecuada.	A presentación do traballo é algo pobre.	Descoidouse a presentación do traballo.
ORGANIZACIÓN	6	A portada introduce o tema obxecto do traballo e os autores, e é seguida por un índice.	A portada só indica o tema obxecto do traballo, e é seguida por un índice.	A portada introduce o tema obxecto do traballo e os autores, pero carece de índice.	A portada non introduce o tema obxecto do traballo ou aos autores, e carece de índice.
	7	O contido do traballo está ben estruturado; unha idea segue a outra nunha secuencia lóxica, con transicións e uso de títulos claros, mantendo o formato. É doado de ler.	O traballo está bastante organizado; aínda que algunha idea parece fóra de lugar, as transicións entre o resto de ideas son lóxicas e a orde empregada é clara. Ademais, mantense o formato, facilitando a súa lectura.	O traballo é un pouco difícil de seguir; algunhas ideas parecen fóra de lugar ou empregáronse mal as transicións entre elas, e non se mantén a orde e/ou o formato.	As ideas dentro do traballo parecen estar ordenadas ao azar, con algunhas totalmente fóra de lugar. Ademais, non se mantén o formato; custa lelo.
	8	O final do traballo inclúe unha reflexión e conclusións propias.	O final do traballo inclúe unha reflexión.	O final do traballo inclúe conclusións, pero ningunha reflexión.	O final do traballo non inclúe reflexión nin conclusións, ou si as inclúe, pero parecen copiadas doutra fonte.

NOTA: Esta rúbrica pódese empregar en autoavaliación, coavaliación e heteroavaliación.

15.2.1. FERNÁNDEZ LÓPEZ, LIDIA (1º ESO)

OBXECTIVOS

- Utilizar a lingua oral en función das diferentes intencións e necesidades comunicativas, respectando as opinións alleas.
- escoitar e comprender contos e textos sinxelos, orais e escritos, distinguindo os elementos principais e aplicar ditos elementos para a produción das propias mensaxes.
- Ler textos sinxelos de forma comprensiva. Utilizar a lectura como fonte de pracer e medio de información e de comprensión.
- Escribir comprensivamente textos sinxelos e curtos. Producir mensaxes progresivamente máis complexas en relación coa vida cotiá.
- Recitar poemas sinxelos, adiviñas e trabalinguas.
- Conseguir unha correcta estruturación da frase e da oración simple na linguaxe oral e escrita. Construír frases afirmativas e negativas. Localizar suxeito e predicado.
- Identificar as estruturas lingüísticas e realizar a concordancia. Substantivos, verbos, adxectivos.
- Ler e escribir correctamente o vocabulario coñecido e aprender vocabulario referente ás novas unidades.
- Respectar e aplicar as normas ortográficas de sons, sílabas, separación de palabras... Usar debidamente os signos de puntuación traballados.
- Manter a curiosidade por ler e entender textos en distintos soportes da linguaxe escrita: contos, revistas, etc.
- Adquirir hábitos de limpeza e orde na realización dos traballos e co material que usa.

CONTIDOS

Conceptos

- Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos...).
- Lectura en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto.
- Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer.
- Produción de textos sinxelos e coherentes para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras: substantivos, verbos, adxectivos...
- Invención de diálogos sinxelos.
- Lectura comprensiva e de pracer.
- Vocabulario: sinónimos e antónimos. Familias de palabras.
- Aumentativos, diminutivos e despectivos.
- Ortografía: utilización das regras básicas.
- Realización de ditados.
- Ordenación de palabras en oracións.
- Localización do suxeito e do predicado.
- Verbos: terminacións e tempos verbais (presente, pasado e futuro).

Procedementos

- Interpretación do significado de xestos e símbolos reflectidos en imaxes.
- Discriminación dos sons.
- Ordenar viñetas e describilas.
- Realización de lectura e escritura de oracións e textos curtos.
- Produción de textos escritos sinxelos.
- Discriminación fonética de palabras que conteñan a mesma sílaba inicial ou final. Adiviñas, trabalinguas e poemas.
- Identificación e aplicación das normas ortográficas coñecidas en textos curtos.

- Construción de oracións sinxelas.
- Resolución de labirintos, sopas de letras.

Actitudes

- Participar en diálogos e actividades de grupo, respectando as normas elaboradas entre todos.
- Valoración da claridade e da orde nos traballos.
- Respetto polas normas de interacción verbal nas situacións de comunicación oral.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Atende con interese e escoita cando falan os demais. Respecta a quenda das intervencións orais e participa delas.
- Resolve adiviñas, sopas de letras...
- Responde as preguntas sobre a idea fundamental da lectura. Identifica algunha idea secundaria.
- Inventa pequenos diálogos.
- Redacta descrições de persoas.
- Adecúa o vocabulario e a estrutura do texto na súa expresión.
- Le textos de xeito expresivo e comprensivo.
- Utiliza palabras sinónimas, antónimas e familias léxicas.
- Forma aumentativos, diminutivos e despectivos.
- Aplica as normas ortográficas de palabras traballadas.
- Iníciase na corrección de ditados.
- Localiza o suxeito e o predicado en oracións simples.
- Diferenza entre nomes comúns e nomes propios.
- Clasifica nomes segundo o xénero e o número.
- Fai a concordancia do adxectivo co nome ao que acompaña.
- Identifica a forma verbal na oración, así como o tempo (presente, pasado e futuro).
- Clasifica palabras segundo sexan agudas, graves e esdrúxulas.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- Participa nas tarefas de aula, cooperando en situacións de aprendizaxe compartida.
- Utiliza o vocabulario axeitado para expresarse con progresiva precisións nos diferentes contextos de comunicación.
- Comprende de forma global a información xeral de textos orais.
- Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados).
- Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.
- Elabora textos orais breves e sinxelos.
- Le en silencio e en voz alta, e con certa expresividade, diferentes tipos de textos.
- Escribe textos sinxelos en diferentes soportes atendendo á forma de mensaxe e á intención comunicativa, respectando as normas ortográficas e gramaticais básicas, así como as de acentuación.
- Reproduce textos ditados.
- Utiliza con corrección os tempos verbais e relaciónaos coa expresión de pasado, presente e futuro.
- Coñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas.
- Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita

OBXECTIVOS

- Comprender textos escritos sinxelos de diversa tipoloxía –narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos-, captando as liñas xerais.
- Producir diferentes tipos de textos escritos de complexidade sinxela a partir de pautas e con axuda.
- Recoñecer e identificar as características e elementos dos textos narrativos e descritivos.
- Coñecer con axuda os principais procedementos de formación de palabras.
- Distinguir e clasificar con axuda as distintas clases de palabras así como coñecer algunhas das súas particularidades.
- Identificar o suxeito e predicado dunha oración.
- Comprender e distinguir con axuda as relacións semánticas de sinonimia, antonimia, polisemia e homonimia.
- Recoñecer con axuda as características esenciais dos distintos xéneros literarios.
- Elaborar un sinxelo esquema da historia da literatura galega.

CONTIDOS

1ª avaliación

- A comunicación. Pedir información.
- A linguaxe e as linguas. Elaborar un cartel. Textos poéticos.
- A oración: suxeito e predicado. O punto. Comparar paisaxes.
- Sons e letras. A diérese. Textos poéticos. Escribir un texto a partir dunha ficha.
- A sílaba. A partición de palabras. Elaborar unha listaxe de recomendacións.

2ª avaliación

- Clases de sílabas. Signos de interrogación e admiración. O texto informativo.
- O substantivo. Elaborar un folleto informativo.
- O xénero dos substantivos. O texto informativo. Elaborar unha receita.
- O número dos substantivos. Escribir unha invitación.
- O artigo. As contraccións do artigo. Explicar un proceso.

3ª avaliación

- Os posesivos. Expresar preferencias.
- Os demostrativos. A coma. O texto teatral.
- O adxectivo. Dar indicacións.
- Os pronomes persoais. Describir un obxecto.
- O verbo. Os dous puntos. Elaborar un anuncio.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- Comprende o concepto de comunicación e coñece as principais formas de comunicarse.
- Comprende o concepto de oración como conxunto de palabras ordenadas con sentido.
- Ordena sílabas para formar palabras.
- Coñece a variación de xénero e de número dos substantivos.
- Fai a concordancia de xénero e número entre o substantivo, o artigo e o adxectivo.
- Identifica o suxeito e o predicado e completa oracións con predicados apropiados.
- Utiliza o verbo en pasado, en presente e en futuro.
- Aplica as normas que ditan o uso da maiúscula inicial despois de punto e nos nomes propios.

- Coñece as funcións da coma, do punto, do signo de interrogación e do signo de admiración.
- Lembra e aplica correctamente as normas ortográficas básicas.
- Escribe as contraccións usuais de artigo e preposición.
- Identifica a palabra intrusa nun grupo de termos e lembra o vocabulario básico relacionado con diversos campos: xoguetes e xogos, animais, plantas, pezas de roupa...

SISTEMA E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Como se trata dunha alumna cunhas particularidades psicopedagóxicas específicas, a avaliación farase atendendo os seguintes aspectos:

- A atención e interese mostrados pola alumna diante das explicacións do profesor dentro da aula.
- A realización correcta e constante das diferentes actividades que lle sexan proporcionadas polo profesor para a súa realización.
- A custodia, entrega e presentación de todo o material traballado na aula ao final de cada trimestre e ao final do curso.
- A avaliación dos contidos levarase a cabo por medio da comprobación e corrección, ao final de cada trimestre, das diversas fichas de traballo que se lle entreguen periodicamente ao alumno para a súa realización, así como do caderno de traballo.

OBXECTIVOS

- Utilizar a lingua oral en función das diferentes intencións e necesidades comunicativas, respectando as opinións alleas.
- escoitar e comprender contos e textos sinxelos, orais e escritos, distinguindo os elementos principais e aplicar ditos elementos para a produción das propias mensaxes.
- Ler textos sinxelos de forma comprensiva. Utilizar a lectura como fonte de pracer e medio de información e de comprensión.
- Escribir comprensivamente textos sinxelos e curtos. Producir mensaxes progresivamente máis complexas en relación coa vida cotiá.
- Recitar poemas sinxelos, adiviñas e trabalinguas.
- Conseguir unha correcta estruturación da frase e da oración simple na linguaxe oral e escrita. Construír frases afirmativas e negativas. Localizar suxeito e predicado.
- Identificar as estruturas lingüísticas e realizar a concordancia. Substantivos, verbos, adxectivos.
- Ler e escribir correctamente o vocabulario coñecido e aprender vocabulario referente ás novas unidades.
- Respetar e aplicar as normas ortográficas de sons, sílabas, separación de palabras... Usar debidamente os signos de puntuación traballados.
- Manter a curiosidade por ler e entender distintos soportes da linguaxe escrita: contos, revistas, etc.
- Adquirir hábitos de limpeza e orde na realización dos traballos e co material que usa.

CONTIDOS

Conceptos

- Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos...).
- Lectura en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto.
- Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer.
- Produción de textos sinxelos e coherentes para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras: substantivos, verbos, adxectivos, determinantes e pronomes.
- Invención de diálogos sinxelos.
- Lectura comprensiva e de pracer.
- Vocabulario: sinónimos e antónimos. Familias de palabras.
- Aumentativos, diminutivos e despectivos.
- Ordenación alfabética.
- Ortografía: utilización das regras básicas. Regras de acentuación. Signos de puntuación.
- Realización de ditados.
- Ordenación de palabras en oracións.
- Localización do suxeito e do predicado.
- Oracións afirmativas, negativas, interrogativas e exclamativas.
- Verbos: terminacións e tempos verbais (presente, pasado e futuro).

Procedementos

- Interpretación do significado de xestos e símbolos reflectidos en imaxes.
- Discriminación dos sons.
- Ordenar viñetas e describilas.
- Realización de lectura e escritura de oracións e textos curtos.
- Produción de textos escritos sinxelos.
- Discriminación fonética de palabras que conteñan a mesma sílaba inicial ou final. Adiviñas, trabalinguas e poemas.
- Identificación e aplicación das normas ortográficas coñecidas en textos curtos.
- Construción de oracións sinxelas.
- Resolución de labirintos, sopas de letras.

Actitudes

- Participar en diálogos e actividades de grupo, respectando as normas elaboradas entre todos.
- Valoración da claridade e da orde nos traballos.
- Respeto polas normas de interacción verbal nas situacións de comunicación oral.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Atende con interese e escoita cando falan os demais. Respeita a quenda das intervencións orais e participa delas.
- Resolve adiviñas, sopas de letras...
- Responde as preguntas sobre a idea fundamental da lectura. Identifica algunha idea secundaria.
- Inventa pequenos diálogos.
- Redacta descrições de persoas.
- Adecúa o vocabulario e a estrutura do texto na súa expresión.
- Le textos de xeito expresivo e comprensivo.
- Utiliza palabras sinónimas, antónimas e familias léxicas.
- Forma aumentativos, diminutivos e despectivos.
- Aplica as normas ortográficas de palabras traballadas.
- Iníciase na corrección de ditados.
- Localiza o suxeito e o predicado en oracións simples.
- Diferenza entre nomes comúns e nomes propios.
- Clasifica nomes segundo o xénero e o número.
- Utiliza os determinantes.
- Emprega oracións afirmativas, negativas, interrogativas e exclamativas.
- Fai a concordancia do adxectivo co nome ao que acompaña.
- Distingue os pronomes persoais en oracións.
- Identifica a forma verbal na oración, así como o tempo (presente, pasado e futuro).
- Clasifica palabras segundo sexan agudas, graves e esdrúxulas.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- Expresa ideas, pensamentos, opinións e sentimentos con certa claridade.
- Participa nas tarefas de aula, cooperando en situacións de aprendizaxe compartida.
- Utiliza o vocabulario axeitado para expresarse con progresiva precisións nos diferentes contextos de comunicación.
- Comprende de forma global a información xeral de textos orais, identifica o tema e selecciona as ideas principais.
- Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).
- Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.
- Elabora textos orais breves e sinxelos.
- Le en silencio e en voz alta, e con certa expresividade, diferentes tipos de textos.
- Emprega o dicionario de xeito autónomo.
- Escribe textos sinxelos en diferentes soportes atendendo á forma de mensaxe e á intención comunicativa, respectando as normas ortográficas e gramaticais básicas, así como as de acentuación.
- Reproduce textos ditados.
- Utiliza con corrección os tempos verbais e relaciónaos coa expresión de pasado, presente e futuro.
- Coñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas.
- Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.
- Crea sinxelos textos literarios.